

TESAM INTERNATIONAL SUSTAINABLE CITIES SYMPOSIUM '20

BİLDİRİ ÖZLERİ KİTABI

Tesam Yayınları

**TESAM
ULUSLARLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR
ŞEHİRLER SEMPOZYUMU**

**TESAM ICSS
INTERNATIONAL SUSTAINABLE
CITIES SYMPOSIUM**

25 KASIM 2020, ONLINE

BİLDİRİ ÖZLERİ KİTABI

TESAM YAYINLARI, 2020

TESAM Yayınları

Uluslararası Sürdürülebilir Şehirler Sempozyumu Bildiri Özleri Kitabı

© TESAM (Ekonomik Siyasal ve Stratejik Araştırmalar Merkezi), 2020
1. Baskı, Kasım 2020

ISBN: 978-605-82651-5-8

Her hakkı saklıdır. Bu çalışmanın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre **TESAM** (Ekonomik Siyasal ve Stratejik Araştırmalar Merkezi)'in önceden iznini almaksızın elektronik, mekanik, fotokopi veya herhangi bir sistemle basılamaz, çoğaltılamaz ve bilgisayar ortamında tutulamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Bu çalışmada yer alan tüm yazıların etik, dil, bilim ve hukuki açıdan sorumluluğu yazarlarına aittir.

Sayfa Tasarımı: RMG Medya

Kapak Tasarımı: RMG Medya

Basım ve Cilt: Renkvizyon Matbaacılık

İletişim

Tel : +90 (224) 256 72 00 | Fax : +90 (224) 252 86 40
Üçevler Mahallesi, Burçak Sokak No:6 Nilüfer/ BURSA
www.tesam.org.tr | tesamiletisim@gmail.com

TESAM Yayın İletişim

tesamyayinlari@gmail.com | tesamiletisim@gmail.com

ONUR KURULU

Prof. Dr. Erol ÖZVAR, Marmara Üniversitesi
M. İlyas BOZKURT, TESAM Başkanı
Uğur İbrahim ALTAY, Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanı
Prof. Dr. Hasan KÖNİ, İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Arif KARADEMİR, Bursa Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Fadıl HOCA, International Vision University
Prof. Dr. İlyas TOPSAKAL, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM, International Balkan University
Prof. Dr. Önder KUTLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Veysel BOZKURT, İstanbul Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Nail YILMAZ, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Rüveyda KIZILBOĞA ASLAN, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Burak Hamza ERYİĞİT, Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Betül Hande GÜRSOY HAKSEVENLER, KEYEM
Yıldırım DENİZ, TESAM
Muhammet AYDOĞAN, ESAM
Dr. İmren ÖZTÜRK YILMAZ, TEKNOMER
Arş. Gör. Aydın AKPINA, KEYEM

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Adem ÇAYLAK, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ÖZKİRAZ, Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir PARLAK, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ebulfez SÜLEYMANLI, Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr. Elif KARAKURT TOSUN, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Emel TOPÇU, Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih TERZİ, İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Neval GENÇ, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Gökhan ORHAN, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Hacer Tuğba EROĞLU, Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Hamza AL, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Hamza ATEŞ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati TÜFEKÇİOĞLU, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. İlhami DURMUŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Suardi WEKKE, Sekolah Tinggi Agama Islam Negeri
Prof. Dr. Kire SHALAMANOV, International Balkan University
Prof. Dr. Mensur NUREDİN, International Vision University
Prof. Dr. Musa EKEN, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mohammed Afandi SALLIH, University of Soltan Zainal Abidin

Prof. Dr. Mohammed SHAHRİARİ, University of Chalmers
Prof. Dr. Nabiev Rinat AHMATGALİEVİCH, Kazan Federal University
Prof. Dr. Ömer Faruk GENÇKAYA, Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Seda ÖZMUTLU, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Sema AY, Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Stephen WILKS, University of Exeter
Prof. Dr. Turgay UZUN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Violeta MADZOVA, International Balkan University
Prof. Dr. Yakup Bulut, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Yüksel DEMİRKAYA, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet GÜVEN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Aynur ATMACA CAN, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Azize Serap TUNCER, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Burak GÜMÜŞ, Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Burak Hamza ERYİĞİT, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Cantürk CANER, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Ebru SEÇKİN, Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Ege ASLI, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih KIRIŞIK, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Gökçen KILINÇ ÜRKMEZ, Bursa Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Gürbüz ÖZDEMİR, Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim ÜNGÖR, Erzincan Üniversitesi
Doç. Dr. İmam Bakır KANLI, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Liza Halili SULEJMANİ, International Balkan University
Doç. Dr. Mehmet A. AYDEMİR, Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Mevludin İBİŞH, International Balkan University
Doç. Dr. Murat ŞENTÜRK, İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa LAMBA, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Nezahat CEYLAN, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Rüveyda KIZILBOĞA ÖZASLAN, Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Sanja Adzaip VELİÇKOVSKI, International Balkan University
Doç. Dr. Seyit Ali AVCU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman BALKANLI, İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Utku ŞAHİN, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Zafer SAĞIROĞLU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniv.
Dr. Öğr. Üyesi Asutan SARP YALÇIN, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Arzu TAYLAN SUSAN, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aylın ARAS, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bahadır YILMAZ, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burcu TAŞKIN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ebru KAMACI KARAHAN, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ersan KOÇ, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KALMIŞ, Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gülbeyaz KARAKUŞ, Bursa Uludağ Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KANATLI, Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Müşfika Nazan ARSLANEL, Gaziosmanpaşa Üniv.
Dr. Öğr. Üyesi Ömer BİLEN, Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Senem ERTAN, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Mustafa Özgür GÜNGÖR, Okan Üniversitesi
Dr. Hasan ACAR, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. Nurlan BAIGABYLOV, L.N. Gumilyov Eurasian National University
Öğr. Gör. Dr. Nurten AKGÜN, Bursa Teknik Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Cenk DENKTAŞ, Yıldız Teknik Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

1. OTURUM: AKILLI ŞEHİRLERE DÖNÜŞÜM

Akıllı Kentlere Örnekler Üzerinden Kavramsal Yaklaşım ve Ülke- miz Planlama Pratiğine Akıllı Kentlerin Entegrasyonu.....	9
Kentsel Dönüşüm Uygulama Alanlarında Akıllı Şehir Uygulama- ları: İstanbul-Esenler Örneği.....	11
Küresel Örnekler Üzerinden Dört Ana Başlıkta Akıllı Şehircilik Uygulamaları	13
Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Akıllı Kent Uygulamalarındaki Karşılığı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği	15
İzmir'in Akıllı Kent Odağında Dönüşümü: Stratejik Planlarla Bir Değerlendirme.....	16
Yerel Yönetimlerde Akıllı Şehir Uygulamaları ve E-Belediye Hizmetleri (Aydın Büyükşehir Belediyesi Örneği)	19

2. OTURUM: COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNİN ŞEHİR PLAN- LAMASINA ETKİSİ

COVID-19 Pandemi Sürecinde Sürdürülebilir Şehir Kavramının Yeniden Tanımlanması	20
COVID-19 Pandemisinin Kentler Üzerinde Beklenen Etkileri..	22
Covid-19 İle Mücadelede Akıllı Kent Uygulamalarının Önemi: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Örneği.....	24
Dünya Ekonomisinde Sosyo-Ekonomik Sürdürülebilirliği İs- tikrarsızlaştırıcı Bir Faktör Olarak Küresel Salgınlar.....	26

3. OTURUM: GELECEĞİN ŞEHİRLERİ

4. OTURUM: AKILLI ŞEHİR TEKNOLOJİLERİ

Bir Elektronik Vatandaş Katılım Modeli Olan Bit Destekli Kitle Kaynak Kullanımının Akıllı Şehirlerde Kullanımı.....	28
Akıllı Binalara Teknolojinin Ötesinde Bakmak: Kullanıcı Odaklı Akıllı Tasarım.....	30
Sinyalize Kentsel Kavşaklarda Toplu Taşıma Araçlarına Önce- lik Veren SiSitemin Analizi ve Uygulamaya Konulması - Kuzey Makedonya, Üsküp Örneği	32
Büyük Veri Görselleştirme Kavramları, Modeller ve Yazılım Araçları	33
Bilgisayar Görü ve İşitmesi Sağlayan Bütünsel Nesnelerin İnter- neti Sistemi.....	34
Mimarlık, Teknoloji ve Çoklu Duyusal Tasarım	35

5. OTURUM: DÜNYA ŞEHİRLERİ

İstanbul: Bir Dünya Kenti Mi?	36
Dünya Kenti- Küresel Kent Kavramlarına Farklı Bir Bakış	38
Tokyo'nun Şehir Diplomasisi ve Uluslararası İlişkileri.....	39

6. OTURUM: DİJİTALLEŞMENİN ŞEHİR YÖNETİMİNE ETKİSİ

Ab Uyum Yasaları Çerçevesinde Türkiye'de Sosyal Hizmetin Merkezi Yönetim ve Yerel Yönetimler Arasında Yeniden Paylaşımı: İstanbul Örneği.....	40
Sürdürülebilir Kalkınma'da Dijital Dönüşüm Ve Yeni Halkla İlişkiler Uygulamaları	42
Dijitalleşme Sürecinde Akıllı Yönetişim.....	43
Teknoloji İle Bütünleşen Akıllı Kentlerde Değişen Yönetici Profili	44

7. OTURUM: ŞEHİRLERİN SORUNLARINA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sürdürülebilirlik Kavramı Çerçevesinde Tekirdağ-Süleymanpaşa Kentsel Ulaşımının Değerlendirilmesi.....	45
“Integrated Sustainable Access” in The Context of Urban Planning and Urban Design Processes; Planning and Management Tools	47
Bursa Merkez İlçe Mahallelerinde Konut Fiyatlarındaki Değişimin Arazi Kullanım Türleri İle İlişkinin Roc Eğrileri İncelenmesi ..	48
Akıllı Şehirlerde Atık Yönetimi ve Türkiye İçin Öneriler	49
Bir Sanayi Coğrafyası Olarak Köseköy	51
Managing Water Resources For Sustainable Cities.....	53

8. OTURUM: ŞEHİRLERDE SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM

Community-Driven Sustainable Mobility Innovations at Neighbourhood and Urban District Level: The Case of The Üsküdar District.....	54
Türkiye'deki Ademi Merkezîyetçi Uygulamaların Sürdürülebilir Şehirlerdeki Kırsal Bölgelere Yansımaları Bursa Örneği	56
Rusya Federasyonunun Üçüncü Başkenti Kazan Üzerine ...	57
Geleceğin Kentlerinde Çok Kültürlülük ve Geleneklerin Yaşatılması.....	58
Yerel Yönetimler ve Kentsel Dirençlilik	60
Dünya'da ve Türkiye'de Kırın Sürdürülebilirliği.....	61

1. OTURUM AKILLI ŞEHİLERDE DÖNÜŞÜM

AKILLI KENTLERE ÖRNEKLER ÜZERİNDEN KAVRAMSAL YAKLAŞIM VE ÜLKEMİZ PLANLAMA PRATİĞİNE AKILLI KENTLERİN ENTEGRASYONU

Süleyman Toy¹
Hande Nur Balcı²

Özet

Değişen, büyüyen ve hızla küreselleşen şehirlerde, artan kentli nüfus ve büyüyen kent makroformları ile kentlilerin ihtiyaçlarına cevap vermek ve gelişimi kontrol altına almak zorlaşmıştır. Alt yapı, fiziksel çevre, kentsel hizmetlerin dağıtımı, konut ve barınma, ulaşım, yeşil alan kullanımı gibi baş gösteren sorunlara, en hızlı yoldan çözüm arama ihtiyacı doğmuştur. Son 20 yılda kendini gösteremeye başlayan Yeni Şehircilik Akımlarından biri olan “Akıllı Kent” kavramıyla kentsel sorunlara hızlı ve inovatif çözümler bulunmuş, teknoloji kullanım düzeyi artmıştır. Artan teknoloji kullanımı ve inovasyonla birlikte, şehirlerde ve kentsel sektörlerde akıllılaşıma görülmektedir. Akıllı kent kavramı dünyada pek çok şehirde ve ülkede oldukça yaygın hale gelmiş, kentler büyüme ve gelişme potansiyelleri dahilinde Akıllı Kentlerin kavramsal yaklaşımıyla kurgulanmış; teknoloji ve inovasyon kullanımı kentlerin özüne entegre edilmiştir.

Kentsel mekân tasarımı, enerji, alt yapı, ulaşım ve fiziksel çevrenin takibi, kentsel hizmetlerin dağıtımı, kentlilerin yönetime katılımı gibi pek çok farklı konuda Akıllı Kentlerin kavramsal yaklaşımı takip edilmekte; sürdürülebilirliği ve direnci yüksek olan, yaşanabilirliğin sağlandığı ve demokratik çevre sunan kentler tasarlamak amaçlanmaktadır. Akıllı Kentler kapsamında kent takip sistemlerini başarılı şekilde kullanan ülkelerde kentsel direnç sağlanmış; afet, pandemi ve savaş gibi durumlarda kentsel hizmet vermek, bilgi akışını sağlamak ve süreci yönetmek kolaylaşmıştır.

Çalışmanın amacı; Akıllı Kentlerin kavramsal yaklaşımının ve bileşenlerinin ele alınması, ülkemizden ve dünyadan uygulama örneklerinin incelenmesi ve ülkemizin mevcut planlama pratiğine

nasıl entegre edileceği sorusuna cevap aranmasıdır.

KENTSEL DÖNÜŞÜM UYGULAMA ALANLARINDA AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI: İSTANBUL-ESENERLER ÖRNEĞİ

Özge YALÇINER ERCOŞKUN³

Zeliha ÖZEL MAZLUM⁴

Özet

Kentlerin kontrolsüz büyümesi, göç, kaçak yapılaşma, kentlerin afetlere karşı dayanıksız olması, yerel yönetimlerin kapasitesinin eksikliği sürdürülebilir kentsel gelişmenin engelleri arasında bulunmaktadır. Günümüzde bu sorunların yanısıra; salgın hastalık da kentsel zorluklar arasında yerini almıştır. Şehirlerin büyümesi ve beraberinden getirdiği sorunlara çözüm üretmek için bütüncül sürdürülebilir stratejilerinin geliştirildiği yeni kent modellerinin üretilmesi gerekmektedir.

“Bilişim, bilim ve teknoloji temeline dayanan model” olarak tanımlanan akıllı şehirlere dönüşümün gerçekleşmesi ile birlikte; enerji verimliliği sağlanırken diğer taraftan kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesine de olanak tanınmış olacaktır. Ekonomi, çevre, ulaşım ve yönetim gibi çeşitli alanlarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile birlikte şehirler yaşanabilir, verimli, güvenli ve esnek hale getirilmiş olacaktır. Özellikle e-yönetişim kavramı idari kurumları dijital teknolojilere bağlamaktadır.

Kentsel dönüşüm uygulamaları ile imar mevzuatına aykırı yapılaşan yapıların yer aldığı kentlerin sürdürülebilir kentlere dönüştürülmesi gerekliliği önem arz eden diğer bir konudur. Yıkılıp yeniden yapılaşan riskli alanlar ile birlikte; yeni yerleşim alanı olarak kurgulanan rezerv yapı alanlarında sürdürülebilir kent modelleri arasında yer alan akıllı şehir modellerinin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ülkemizde her ne kadar akıllı uygulamalara ilişkin çalışmalar yürüten belediyeler bulunsada; çalışma alanı olarak seçilen İstanbul İli, Esenerler İlçesi akıllı şehirlere dönüşümde ilk ve en büyük adımı atmıştır. Akıllı kentsel dönüşümün gerçekleştirilmesi planlanan Esenerler İlçesi, Havaalanı Mahallesi'nde yer alan yaklaşık 882 hektar yüzölçümüne sahip söz konusu alan “Yenişehir Rezerv Yapı Alanı” sınırları içerisinde kalmaktadır.

Çalışmanın amacı; Esenerler İlçesi'nin akıllılık potansiyelinin ölçülmesidir. Bu kapsamda; uluslararası ve ulusal çalışmalara konu edilen akıllı şehir ölçümleri incelenmiş, diğer taraftan; akıllı

şehir konusunda uzman farklı meslek gruplarından bireyler ile atölye ve mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Çalışma ile; Esenler'deki akıllı çözümlerle mekanın yeniden üretimi tartışılmakta, hayata geçirilmesi planlanan projenin olumlu ve olumsuz yanları ortaya konmaktadır.

KÜRESEL ÖRNEKLER ÜZERİNDEN DÖRT ANA BAŞLIKTA AKILLI ŞEHİRCİLİK UYGULAMALARI

Bekir PARLAK⁵

5 Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Öğretim Üyesi, e-mail: bparlak21gmail.com

Umut Berker SEVİLMİŞ⁶**Özet**

Bu bildiride İstanbul, “dünya kenti” nosyonu penceresinden incelenmektedir. Küreselleşme sürecinde iyiden iyiye belirginleşen “dünya kenti” olgusu, kent bilimi alanında yeni bir kavramın doğup gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bu kavram, içinde bulunduğumuz yüzyılda kendini daha çok göstermiştir. Dünya kenti, esasında geçtiğimiz yüzyılda konuşulup tartışılan bir olgu ve kavram şeklinde gün yüzüne çıkmıştır. Yine de konu, dünyanın en büyük ve en etkili kentleri olarak ele alınırsa, elbette yüzyıllar boyunca bu nosyona uygun kentlerin var olduğu bilinmektedir. Küreselleşen dünyada kent bilimi ve kentleşme açılarından dikkatleri çeken gelişmelerden biri de “dünya kenti” dir. “Uluslararasılaşma”, “yaygın metropolleşme”, “megapol kentleşme”, “küresel çekirdek kent”, “küresel habitat” ve “kıtasal merkez” gibi kavram ve olgular, bu kapsamda değerlendirilebilir. Küresel boyutlarda mal ve sermaye dolaşımının, yeni teknolojilerle akıl almaz bir hızda gerçekleştiği kentler yepyeni roller ve anlamlar kazanıyor. Bazı kentlerin ve bölgelerin, küreselleşme ile birlikte önemleri artarken, bazıları da az ya da çok kayba uğramaktadır. Kimi kentler kritik sektörlerin yoğunluğu ve sermayenin yaygınlığı itibarıyla stratejik önem kazanmaktadır. İşte bunlara dünya kenti adı verilmektedir. Üstelik küresel düzeyde birinci dereceden kararların verildiği ve küresel nitelikli stratejilerin belirlendiği bu dünya kentlerinin yanında ikincil derece dünya kentleri de oluşmaktadır. Bu konuda dünyaca kabul edilen sınıflandırmalar da bulunmaktadır. İstanbul, bu açıdan ele alındığında, konuyu beşli sacayağına oturttarak bir değerlendirme yapmak olanaklıdır. Küresel bir merkez olmak için önce daha alt düzeylerde pekiştirilmiş bir merkez konumuna ulaşmış olmak gerekmektedir. Konunun bu bağlamında yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası ve küresel boyutlarda İstanbul kenti irdelendiğinde, anlamlı sonuçlar elde edilebilecektir. İstanbul, birçok kriter yönünden birincil nitelikte bir dünya kenti olma sürecini henüz tamamlamamıştır. Bununla birlikte “ikincil” dünya kenti konumunda değerlendirilmesini mümkün kılan karakteristiklere ve ölçütlere sahiptir. Literatür incelendiğinde dünya kenti olmanın ayırıcı özelliğinin, bu 6 Nilüfer Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Ar-Ge İnovasyon Büro Sorumlusu, Bursa Uludağ Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı

konumdaki bir merkez kentte çok uluslu sermayenin toplanması, düşünce, karar ve örgütlenme üreten merkezlerin yoğunlukla olması gözlenmektedir. Statü olarak dünya kenti unvanına sahip bir kentin, etkisi altında bulunan uluslararası bir alandaki üretim ve dağıtımını örgütlediği ve bunların gerektirdiği uluslararası hizmetleri ürettiği açık olarak görülebilmektedir. Böyle bir kent, kendi etkisi altında bulunan alanlardaki uluslararası işbölümünü yeniden belirleyici etkiler yaratma gücüne sahiptir. Dünya kenti formuna ulaşmış bir merkezin bunu hayata geçirebilmesi için çok uzmanlaşmış, çok farklılaşmış ve çok çeşitlenmiş bir ekonomiye sahip olması gerekmektedir. Netice olarak İstanbul, teknik olarak ve bilimsel sınıflandırma bağlamında bir dünya kenti olmamakla birlikte, küresel düzeyde sistematik bir nitelikte olmasa da belli etkileri olabilen, kimi dünya kenti özelliklerini kısmen taşıyan, gelecekte bir dünya kenti olacak potansiyelleri barındıran ikincil bir dünya kenti vasfına sahiptir. Bildiride İstanbul özelinde bu konu bu kapsamda irdelenmektedir. Çalışmada bir yandan dünya kenti nosyonu tanıtılırken, diğer yandan İstanbul kenti bu çerçevede tartışılmaktadır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARININ AKILLI KENT UYGULAMALARINDAKİ KARŞILIĞI: İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ
Kubilay ÇAKICI

7 Yalova Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Araştırma Görevlisi,

Rüveyda KIZILBOĞA ÖZASLAN^B**Özet**

Şehirler tarihsel serüveni içerisinde kendi gerçeklikleri bağlamında çeşitli dönüşümler yaşamıştır. Bilgi ve iletişim (BİT) teknolojilerindeki gelişmeler insanlığın dönüşümünde ve netice itibarıyla şehirlerin dönüşümünde önemli roller üstlenmiştir. Şehirlerde BİT tabanlı uygulamaların kullanımı özellikle 21. yüzyılda ağırlık kazanmıştır. BİT'in şehirlere sürdürülebilir insan yerleşimlerinin sağlanması ve yaşam kalitesinin yükseltmesi gayesiyle uyumlandırılmasıyla akıllı şehir modeli ortaya çıkmıştır. Çalışmanın konusunu sürdürülebilir insan yerleşimleri oluşturma misyonuyla kabul edilen Birleşmiş Milletler 2030 SKA'ları ve bu SKA'lar ile ortak hedefleri bulunan akıllı kent uygulamalarının İstanbul özelindeki ilişkisinin değerlendirilmesi oluşturmaktadır. Çalışma literatürde akıllı şehir ve SKA'lar şeklindeki iki farklı unsurun birbiriyle ilişkisini değerlendiren ilk çalışma olduğundan ve sonraki süreçte benzer değerlendirmelere kapı aralayabileceğinden önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı, mahalli idareler ölçeğinde hizmet sunan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) faaliyetleri kapsamında bulunan akıllı şehir projelerinin, 2030 SKA'ları ile ilişkilendirilmesi ve bu ilişkinin değerlendirilmesidir. Çalışma kapsamında akıllı şehirlerin kavramsal temelleri, bileşenleri ve İstanbul özelinde uygulanan çözüm örnekleri 2030 SKA'ları bağlamında irdelenmektedir. Çalışmada nitel yöntemden faydalanılmıştır. Veriler İBB'nin faaliyet raporları, meclis kararları ve iştirak şirketlerinin benzer dökümanları derlenerek, içerik analizi metoduyla analiz edilmiştir. Netice itibarıyla BM 2030 SKA'ları ile İBB'nin geliştirmiş olduğu mobil uygulamalar ve akıllı şehircilik çözümleri arasında genel olarak ilişki bulunduğu ancak BM tarafından belirlenen 17 amaç içerisinde 1. ve 17 amaçlarla herhangi bir ilişkinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, çalışma bizlere göstermektedir ki; özellikle nüfus yoğun alanlarda ortaya çıkan şehir sorunlarının negatif baskısını, akıllı şehir çözümleriyle hafifletmek ve/veya ortadan kaldırmak mümkündür. Dolayısıyla bu çözümlerin yaygınlaştırılması oldukça önemlidir.

e-mail: kubilay.cakici@yalova.edu.tr

8 Marmara Üniversitesi Doçent Doktor, e-mail: ruveyda.kizilboga@gmail.com

**STRATE-
JİK PLANLARLA BİR DEĞERLENDİRME**

Ladin YILDIRAN⁹

Nisa AKIN¹⁰

9 Dr., Innosa Bilişim Teknolojileri A.Ş., İş Geliştirme, e-mail: ladin.yildiran@innosa.com.tr

10 Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İşletme Bölümü Öğretim

Özet

Hızlı ve yoğun şehirleşmenin kentlerde yarattığı toplumsal dönüşümler ve ikilemler, çeşitli alanlardan bilim insanlarını uygulanabilir, somut şehir modelleri düşünmeye yöneltmiştir. Politika yapımcılar ve şehir yöneticileri ise ürettikleri hizmetleri artan nüfusa verimli ve sürdürülebilir şekilde sunmak için kalıcı bir ekosistem yaratmaya odaklanmıştır. Nesnelerin interneti, yapay zeka, büyük veri gibi dijital teknolojiler kentlerin dijital dönüşümünü hızlandırırken, salgınlar, afetler ve göç gibi toplumsal bir takım krizler de kentlerin dirençliliğinin güçlendirilmesi konusundaki görüşlerin, yalnızca bir fenomen değil, gezegenin sürdürülebilirliği için tek çözüm olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut şehirlerin yaratmış olduğu endişe verici çevresel, sosyal ve ekonomik yansımaları azaltmak ve kentsel yaşamı akıllı kılmak için güçlü stratejilere ve yenilikçi planlamalara ihtiyaç vardır. Bir şehri akıllı hale getirebilecek akıllı şehir boyutlarında kentsel hizmetlerin kalitesini ve performansını artıracak faaliyetler, belediyelerin yetki ve sorumlulukları kapsamında değerlendirilmektedir. Bu boyutlarda kentlerde gerçekleştirilen stratejik hedefler, kentlerin akıllı dönüşümüne katkı sağlarken, rekabetçi şehir üstünlüğünün ve paydaşlar bağlamında kentteki refahın sağlanmasında da etkili olmaktadır. Çalışma, 152 dünya kentini birbirine bağlayan Açık ve Çevik Akıllı Şehirler Topluluğu'na dâhil olan İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin mevcut stratejik planları açısından akıllı şehir olma yolunda belirlediği yol haritalarını ve dönemsel olarak dönüşümünü incelemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, belediye tarafından paydaş görüşleri dikkate alınarak, katılımcı şekilde, kent ihtiyaçları gözetilerek oluşturulmuş olan ve dört dönemi kapsayan stratejik planlar, doküman inceleme yöntemi ile betimsel olarak analiz edilmiştir. Bulgular, akıllı şehir boyutlarında belediyelerin yetki ve sorumluluk alanlarına giren akıllı yapılar, akıllı ulaşım, akıllı enerji, akıllı yönetim, akıllı güvenlik başlıkları çerçevesinde değerlendirilmiş ve dönemsel olarak İzmir'in akıllı kent odağında dönüşümü ortaya konulmuştur. Çalışma bu yönüyle, 2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı'nda belirtilen "Şehre Özgü Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Oluşturma" eylemine stratejiler bağlamında İzmir odaklı, dönemsel bir bakış sunmaktadır.

**YEREL YÖNETİMLERDE AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI
VE E-BELEDİYE HİZMETLERİ (AYDIN BÜYÜKŞEHİR BELE-
DİYESİ ÖRNEĞİ)**

2. OTURUM COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNİN ŞEHİR PLANLAMASINA ETKİSİ

*Fatma Neval GENÇ¹¹
Durmuş ÖZDEMİR¹²*

Özet

Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler, yaşamımızda da teknolojik bir dönüşümü beraberinde getirmektedir. Bu dönüşümden şehirler ve şehir yönetimleri de payını almaktadır. Günümüzde Akıllı şehir uygulamaları kent yaşamını sürekli dönüştüren ve gelecekte de sıklıkla karşılaşacağımız bir olgu olarak önümüzde durmaktadır. Bu dönüşümlerin kentlerimizin ve insanlarımızın gelişimine olumlu yönde katkı sağlaması ve dünyadaki gelişmelerin gerisinde kalınmaması için birçok kurum tarafından gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu çalışmada Aydın Büyükşehir Belediyesi örneği ele alınarak akıllı şehir çalışmaları kapsamında hayata geçirmiş olduğu Akıllı Kavşak Yönetim Sistemi, Akıllı Vezne Ödeme Sistemi (Su faturası ödeme ve su yükleme), Ücretsiz Wifi İnternet Dağıtım Hizmeti ve hazırlık süreci devam eden Coğrafi Bilgi Sistemi Uygulamaları, Akıllı Plan çalışmalarına yer verilmiştir. Ayrıca Aydın Büyükşehir Belediyesi ve ilçe Belediyelerinin elektronik ortamda vatandaşa sunmuş olduğu hizmetler de ele alınarak Belediye ile vatandaş arasındaki iletişimi en üst seviyeye çıkartacak, vatandaşın bilgiye ve hizmete kolayca erişim sağlayabilmesi için yerel yönetimler tarafından hayata geçirilen e-Belediye hizmetlerinin neler olduğu incelenmiştir.

11 Prof. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Başkanı, e-mail: fngenc@adu.edu.tr

12 Adnan Menderes Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Yüksek Lisans Öğrencisi e-mail: durmus_ozd@hotmail.com

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİR KAVRAMININ YENİDEN TANIMLANMASI

Önder KUTLU¹³

Özet

Çin'in Wuhan şehrinde 2019 yılı Aralık ayında başladığı söylenen ve kısa süre içinde dünyaya yayılan Covid-19 salgını kamu yönetimi ve yerel yönetimleri derinden etkiledi. Hem kapsam hem de içerik açısından son iki yüzyılda görülmediği düzeyde yaygınlık gösteren pandemi ekonomiden siyasete, sosyal hayattan uluslararası ilişkilere kadar değişen alanlarda yansımalar meydana getirdi. Henüz etkilerde bir azalma olmamasına rağmen kavram, sürdürülebilir şehir kavramını daha fazla gündeme getirmekle kalmadı, bu anlamda bir paradigma değişimi olarak yorumlanmasına imkan verebilecek göstergeleri de sundu.

Sürdürülebilir şehir kavramının şehri teknoloji, çevre, ekonomi ve sosyal boyutları ile bir arada ele almış olması, pandemi döneminde yereli ve değerlerini ön plana çıkaran çevresel şartların daha da etkin biçimde değerlendirilmesini gerekli kılmıştır. Neo-liberal teorilerin sosyal boyutu ikinci plana iten, kamu yönetiminin sadece etkinlik ve etkililik yönlerine ağırlık veren bakış açısını tersyüz eden bu yaklaşım dünyada yerel yönetim eliyle, ancak merkezi idarenin kontrolünde yürütüldü. Bütüncül bir bakış açısı getirmesi esasen pandemi sürecinin değişik sorunlarıyla yüzleşme aşamasında olumlu neticeler üretebilme potansiyeli anlamına gelmektedir.

Önümüzdeki dönemde anlam ve önemi yeniden keşfedilmesi ve yorumlanması beklenen sürdürülebilirlik, şehirlerin ve sonuçta ahalisinin ihtiyaç ve beklentilerine bir karşılık olarak değerlendirilebilecektir. Sokağa çıkma yasakları, yerel sağlık ihtiyaçlarının karşılanması, ekonomik yönden sıkıntıya giren istihdam imkânları, sosyal yönden çıkmaza giren özellikle belli yaşın üzerindeki nüfus gibi farklı değişkenler yerel halkı açmaza sürüklerken, yerel yönetimler ve yerel dinamikler süreçte rol üstlenmek durumunda kaldı.

Pandeminin kalıcılık göstereceğinin anlaşılmasıyla bu 'yeni normal'

¹³ Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı , e-mail: okutlu@konya.edu.tr

döneminde sürdürülebilir şehir kavramının getirdiği yöntem ve bakış açısı yerel hizmet sunumunda bir çıkış yolu getirebilecektir. Ancak, sürdürülebilirliği sadece yerele bırakmanın ve merkezi idareyi ikincil plana itmenin anlamsızlığı da ortadadır. Çalışma sürdürülebilirliği bu bağlamda ele alacak, yerel dinamiklere destek veren merkezi birimlerin üstelenebileceği rolleri ve destek ilkelerini açıklamak suretiyle kavramın önümüzdeki dönemde nasıl yorumlanması gerektiği sorusuna ışık tutacaktır.

COVID-19 PANDEMİSİNİN KENTLER ÜZERİNDE BEKLENEN ETKİLERİ

Neslihan KULÖZÜ UZUNBOY¹⁴

Özet

İnsanlık tarihinde ilk kentler MÖ 3000'lerde, o güne kadar deneyimlenen toplumsal değişim sürecinin sonucunda gerçekleşen, Kentsel Devrim'in parçası olarak ortaya çıkmıştır. 5000 yıllık tarihleri içerisinde, var oldukları günden itibaren kentlerin gelişimlerini ve sürdürülebilirliklerini etkileyen faktörlerden biri salgınlar olmuştur. Dünya'nın yaklaşık bir yıldır etkisi altında bulunduğu Covid-19 Pandemisi de insanlığı ve günümüzde dünya nüfusunun yarısından fazlasının yaşamakta olduğu kentleri etkilemektedir. Bu noktada pandeminin toplumları, kentleri ve kentsel mekânları ne ölçüde etkileyeceği önemli bir tartışma konusu olarak insanlığın gündeminde yer almaktadır. Buradan hareketle bu çalışma, Covid-19 Pandemisinin kentler üzerindeki beklenen etkilerini Atatürk Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin perspektifinden belirlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca çalışmada, Pandeminin kentlere etkisinin yanısıra, topluma, kentleşmeye, mimari yapılar, kentsel açık ve yeşil alanlara, doğal çevre ve sürdürülebilirliği ile şehir ve bölge planlama alanı üzerindeki beklenen etkileri de ortaya konulacaktır.

Bu araştırma amaçları doğrultusunda yarı-deneysel bir çalışma olaraktasarlanmıştır. Araştırmanın evreni, biryılıçindemezunolarak kentlerin planlanması ve ilgili alanlarda çalışması beklenen Şehir ve Bölge Planlama Bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda çalışma kapsamında Ekim-2020'de 46 öğrenciye Likert-tipi anket uygulanmıştır. Çalışmanın değişkenleri olarak belirlenen toplum, şehirler, kentleşme, mimari yapılar, kentsel açık ve yeşil alanlar, doğal çevre ve sürdürülebilirliği ile şehir ve bölge planlama alanı üzerinde Pandeminin ne ölçüde etkili olacağına yönelik beklentiler üzerine toplanan veriler betimleyici istatistik, korelasyon ve çoklu regresyon analizi teknikleri ile analiz edilecektir. Bu yolla çalışmanın sonucunda, birinci olarak Pandeminin araştırmanın değişkenleri üzerinde ne ölçüde etkili olacağına yönelik beklentiler; ikinci olarak, Pandeminin şehirler ile diğer değişkenler üzerinde yapması beklenen etkiler arasında öne çıkan ilişkilerin; ve son olarak da Pandeminin çalışmanın

tüm değişkenleri üzerinde yapması beklenen etkiler arasındaki anlamlı korelasyonlar belirlenecektir.

COVID-19 İLE MÜCADELEDE AKILLI KENT UYGULAMALARININ ÖNEMİ: BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

Sevim BUDAK¹⁵

Sezgin SEZGİN¹⁶

Özet

2019'un Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19, insanlığın karşılaştığı en büyük salgın hastalıklardan biridir. Hastalığın insandan insana büyük ölçüde temas yoluyla geçmesi, insan etkileşiminin yüksek olduğu kentsel alanlarda özellikle de büyük kentlerde yayılımını hızlandırmıştır. Nihayetinde kentler, görmeye alışık olmadığımız şekilde hayalet kentlere dönüşmüş, sosyo-ekonomik aktiviteler asgari düzeye inmiştir. Geleneksel kent yönetimlerinden farklı olarak teknolojiyi kent yönetim sistemlerinde ve kentsel sorunlara çözüm noktasında aktif kullanan akıllı kentler, salgınla mücadele konusunda anlık veriye dayalı yönetim izlediklerinden daha hızlı hareket etme imkânı yakalamışlardır.

Devletlerin ve kentlerin üretmiş olduğu veriye ve bilgiye dayalı üretilen simülasyona dayalı politikalar, virüsün yayılımının azaltılması konusunda merkezi ve yerel yönetimlere önemli fırsatlar sunmuştur. Bilgi ve iletişim teknolojilerinden virüsün yayılım hızının azaltılması konusunda; virüsün yayılımının nerelerde yoğunlaştığı, hastaların takip edilmesi ve başkalarıyla temasının önlenmesi gibi alanlarda yararlanılırken günlük hayatın kolaylaştırılması konusunda da gıda ve ilaçların tedariki, vatandaşlara insansız araçlarla uyarıların yapılması, kurumların dezenfekte edilmesi gibi alanlarda yararlanılmıştır.

Bu çalışmada; 'Balıkesir'de akıllı kent uygulamaları COVID-19 ile mücadelede nasıl kullanılmıştır?' araştırma sorusunun cevabı aranacaktır. Bu sorunun yanıtlanabilmesi için öncelikle akıllı kentlerin neleri vaat ettiği ve bileşenleri incelenecek, dünyada COVID-19 ile mücadelede kullanılan akıllı uygulamalardan örnekler verilecek ve son olarak Türkiye'de akıllı kent uygulamalarından yararlanan Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin COVID-19 ile mücadeledeki akıllı uygulamaları ele alınacaktır.

Çalışmanın amacı; daha sürdürülebilir bir kentsel yaşam vaadiyle ortaya atılan akıllı kent uygulamalarının olağanüstü bir salgın karşısında kentsel yaşamı nasıl kolaylaştırdığını Balıkesir özelinde ortaya koymaktır. Çalışma hazırlanırken yerli ve yabancı

akıllı kent literatürü taranacak, dünyada ve Türkiye’de akıllı kent uygulamalarından örnekler verilecektir. Sonrasında Balıkesir Büyükşehir Belediyesi’nin COVID-19 ile mücadeledeki resmî verilerinden yararlanılacak olup Bilgi İşlem Daire Başkanı ile derinlemesine mülakat yapılacaktır.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular kapsamında akıllı kent uygulamalarının salgınla mücadeledeki önemini vurgulamak, gelecekte meydana gelebilecek salgınlar karşısında akıllı kent uygulamalarının potansiyelini tartışmak ve Balıkesir örneği üzerinden akıllı uygulamaların başarısını ve başarısızlığını irdelemek amaçlanmaktadır.

DÜNYA EKONOMİSİNDE SOSYO-EKONOMİK SÜRDÜRÜLE- BİLİRLİĞİ İSTİKRARSIZLAŞTIRICI BİR FAKTÖR OLARAK KÜRESEL SALGINLAR

Rumyana Stoykova ZLATEVA¹⁷
Ali Osman BALKANLI¹⁸

Özet

2020 yılının başında SARS-CoV-2 (COVID-19) adlı yeni bir tip koronavirüsün dünya çapında yaygınlaşması nedeniyle, bir dizi işletmenin ticari ve ekonomik faaliyetlerinde ilk zorluklar ortaya çıkmış ve genel ekonomiye yayılmıştır. Ülkeler arasındaki mevcut küreselleşme, çeşitli ekonomik, sosyal ve politik nitelikteki faktörlerle birlikte bu yayılmayı kolaylaştırmıştır. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, insanlara aşı yapılamaz bir durumun varlığında, yeni bir virüsün beklentilerin ötesinde yayılmasıyla birlikte bir pandemi (küresel salgın) meydana gelir. Şimdiye kadar, bir salgın öncelikle bir halk sağlığı sorunu olarak görülüyordu. 11.03.2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü, yeni tip koronavirüsün neden olduğu COVID-19 salgınına duyurdu. O zamandan bu yana, dünya çapında 28,8 milyondan fazla doğrulanmış enfeksiyon vakası ve virüsün bulaştığı insanlarda 921 binden fazla ölüm meydana gelmiştir. İyileşenlerin sayısı ise yaklaşık 19,5 milyondur. Bu rakamların önümüzdeki aylarda keskin bir şekilde artması bekleniyor.

Dünya için ortaya çıkan bu sağlık krizi, bir adım sonrasında ekonomik ve sosyal krizler yaratacaktır. Bu krizler ise sonuçta dünya ekonomisinde ekonomik ve sosyo-ekonomik sürdürülebilirliği istikrarsızlaştıran aksamalara yol açacaktır. Bunun nedeni, bir pandeminin yüksek maliyetlerinin sadece tekil olarak ülkeler arasında değil, aynı zamanda ülkelerdeki farklı sosyal tabakalar arasında da eşit olmayan bir şekilde dağıtılmasıdır.

Pandeminin başlangıcından bu yana, dünya ekonomisi bir durgunluk içindedir ve araştırmacılar bu durgunluğun 2021'de de süreceğini beklemektedirler. Örneğin, Fitch Ratings (www.fitchratings.com, 2020-07-09) küresel GSYİH'de 2020 yılında -% 4,4 düşüş öngörmektedir. Ve bu düşüşler Fitch, Euro bölgesi, İngiltere ve Hindistan'ın yanı sıra kısmen dengelenmiş görünen Çin ve Amerika Birleşik Devletleri için de geçerlidir. 2021'de de koronavirüs henüz kontrol altına alınmadığı için küresel

¹⁷ D.Sc., Assoc. Prof., Konstantin Preslavsky University of Shumen, r.zlateva@shu.bg

¹⁸ Assoc. Prof., Istanbul University, Faculty of Political Sciences abal-kan@istanbul.edu.tr

4. OTURUM AKILLI ŞEHİR TEKNOLOJİLERİ

toparlanma hızının yavaşlaması bekleniyor. Bu varsayım, büyük gelişmiş ekonomilerin ülke genelinde engellemelerinin yeniden başlamasından (müdahale) kaçınacağı varsayımına ve ekonomik faaliyetin tam olarak virüs öncesi seviyelere dönmesinin uzun zaman alacağı beklentisine dayanmaktadır.

Ekonomik kalkınmanın ve uluslararası ekonomik ilişkilerin sürdürülebilirliği, -sosyo-ekonomik düzenin sürdürülebilirliğinin dışında- mevcut pandeminin bir başka kurbanı olarak görülebilir. Bu durum kentsel ortamlar için de sürdürülebilirlik sorunları yaratacaktır. Şu anda gerçekleşmekte olan çeşitli süreçlerin değerlendirmek için henüz çok erken olduğundan, dolayısıyla bu makalenin amacını sınırlamaktadır. Bu noktada bu çalışmada amaç, sosyo-ekonomik sürdürülebilirliğin istikrarsızlaşmasıyla ilgili farklı senaryoların olasılıklarını belirlemek ve analiz etmek yerine, hareket halindeyken ortaya çıkan olası etki modlarını belirlemektir. Krizin derinliği ve süresi konusundaki belirsizlikler bağlamında bu çalışma, mevcut pandeminin ekonomik yapının sürdürülebilirliği ile birlikte aynı zamanda ülkelerde özellikle kent toplumlarında sosyo-ekonomik sürdürülebilirlik açısından bazı olası kısa ve uzun vadeli etkilerini incelemekte ve bu konuda değerlendirme ve sonuçları sunmaktadır.

BİR ELEKTRONİK VATANDAŞ KATILIM MODELİ OLAN BİT DESTEKLİ KİTLE KAYNAK KULLANIMININ AKILLI ŞEHİRLERDE KULLANIMI

Ayşegül SAYLAM¹⁹

Özet

Günümüzde artan demokrasi söylemi ile kamu yönetimi çoğu zaman birbiri ile çelişen ihtiyaçlara hızlı ve verimli bir şekilde cevap vermeye hem yükümlü hem de istekli hale gelmiştir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) alanındaki önemli gelişmeler de hükümetlerin vatandaşla iletişimde ve etkileşimde yeni imkanlar sağlamıştır. Bir e-katılım modeli olarak ilk özel sektörde ortaya çıkan, şirketlerin sorunlara çözüm arama ve bilgi toplama mekanizması olarak kullandığı BİT destekli kitle kaynak kullanımı, devlet ve onun kurumları tarafından çevrimiçi topluluklarla iletişim için giderek önemi artan bir yöntem olmuştur. Kentlerde de giderek artan nüfus yoğunluğu yeni ve çok yönlü sorunlar ortaya çıkarmış, merkezi ve yerel düzeyde yönetimlere birçok görev düşmüştür. Yenilikçi bir yaklaşım olan akıllı şehirler yaklaşımında, kentlerin sahip oldukları mevcut altyapı ve kaynaklarla enerji, altyapı, ulaşım, gibi kentsel hizmetlerde en etkin ve verimli şekilde hareket etmesi hedeflenmektedir. BİT destekli kitle kaynak kullanımı da akıllı şehirlerin karşılaştıkları birçok sorunda (kirlilik, trafik, gürültü, emniyet ve güvenlik, altyapı sorunları, doğal afet ve acil durum vb.) ve kent planlamalarında vatandaşlara danışılmasını sağlayarak daha hesap verebilir ve şeffaf bir yönetim oluşmasını ve kentlerin daha kullanıcı odaklı hale gelmesine yardımcı olmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, BİT destekli kitle kaynak kullanımının akıllı şehirlerde kullanımını incelemektir. Bu bağlamda çalışmada ilk olarak daha çok yeni ve kamu yönetiminde giderek yaygınlaşan BİT destekli kitle kaynak kullanımı modeli açıklanmış, ardından akıllı kentlerde BİT destekli kitle kaynak kullanımının sağladığı faydalar ve çıktılar irdelenmiş, dikkat çeken bazı BİT destekli kitle kaynak kullanım uygulamalarından bahsedilmiş ve BİT destekli kitle kaynak kullanımının akıllı kent vizyonunda uygulanmasının önündeki engeller açıklanmış ve gelecekteki çalışmalar için önerilerde bulunulmuştur.

AKILLI BİNALARA TEKNOLOJİNİN ÖTESİNDE BAKMAK: KULLANICI ODAKLI AKILLI TASARIM

Mücella ATEŞ²⁰

Dilara KAŞIKÇI²¹

Merve Nihal KUZHAN²²

Özet

Akıllı şehir; ulaşım, erişilebilirliğe ve kentsel sorunlarına çözüm getirebilmek için teknolojiyi kullanan, bunu yaparken de sürdürülebilirliğe teşvik eden şehirdir. Bu şehirler insanlığın dünya üzerindeki varlığını en sağlıklı ve konforlu şekilde sürdürmesini sağlarken, olumsuz etkilerini her yönüyle en aza indirmeye çalışır. Akıllı şehirlerin en önemli parçalarından biri olan akıllı yapılaşma ve akıllı binalar ise aydınlatma, iklimlendirme, havalandırma, güvenlik gibi sistemlerin, enerjiyi daha verimli kullanabilmek, kullanımın çevresel etkilerini azaltabilmeyi hedefler.

Akıllı bina kavramı 1980'lerde ortaya çıkmıştır. Süreç içerisinde, gelişen teknoloji ve oluşan bilgi birikimi ile şekillendirmeye ve dönüşmeye devam etmiştir. Akıllı binalar, kullanıcıların sağlık ve konforunu en yüksek düzeyde tutan; yatırım, işleyiş ve enerji tüketim maliyetlerinde tasarruf sağlayan, kaynakları koordinasyonlu şekilde verimli olarak yönetmek için otomasyon sistemleri ile entegre olmuş yapılardır.

Mevcut şehirlerin akıllı politika ve uygulamalarla dönüştürülmesi kapsamında, akıllı bina çözümleri ortaya konulmaktadır. Bu çözümler incelendiğinde, çoğunlukla bina otomasyon sistemlerine odaklanıldığı görülmektedir. Çalışma kapsamında yapılan araştırmalarda, en baştan akıllı şehir yaklaşımı ile inşa edilen yeni şehirlerdeki akıllı bina olgusunun, kullanıcı deneyimine ve katılımcı tasarıma önem veren süreçlere dayandığı, ancak alana yönelik yapılan çalışmalarda bu süreçlere yer verilmediği tespit edilmiştir. Bu bağlamda, 4 yeni akıllı şehir projesi detaylı analiz edilerek, akıllı bina tasarım süreçleri, odak noktaları, uygulama ve kullanım aşamaları tespit edilmiştir. Böylece akıllı şehir kavramının kullanıcıyı odak alan yapı tasarlama ve uygulama süreçlerini nasıl şekillendirdiği somut bir model olarak ortaya konulmuştur.

Çalışmada sonuç olarak, akıllı bina kavramı, bina otomasyon sistemleri bağlamında sıkışan anlam daralmasından kurtarılarak, bütüncül ve kullanıcı odaklı tasarım ve inşa süreçleri ortaya

konulmuştur. Çalışma, elde edilen bulgular doğrultusunda, mevcut şehirlerde ve ülkemizde yapılaşmanın ve akıllı binaların geleceği açısından bir giriş niteliğindedir. Bu bağlamda akıllı binalarda teknolojinin ötesine geçilerek; kullanıcı deneyimi ve katılımcı tasarım ile insan tutum ve davranışların önceden öğrenilmesi ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi, insan-akıllı bina etkileşimleri, kullanıcı için konfor etkisi, tasarım etkisi, otomasyon sistemleri ile kullanıcının bütünlüşmesine yönelik süreçler ortaya konulmuştur.

**SİNYALİZE KENTSEL KAVŞAKLARDA TOPLU TAŞIMA
ARAÇLARINA ÖNCELİK VEREN SİSTEMİN ANALİZİ VE
UYGULAMAYA KONULMASI - KUZEY MAKEDONYA,
ÜSKÜP ÖRNEĞİ**

Özet

Avrupa şehirlerinin çoğu, daha fazla yolcu çekmek adına toplu taşıma sistemini iyileştirmek için büyük çaba sarf etti. Önlemlerden bazıları toplu taşımaya erişimi iyileştirmeyi, diğerleri ise en akıllıca seçim olarak seyahat planlamasını kolaylaştırmayı amaçlamıştır. Toplu taşımaya rahat erişim, toplu taşımanın çekiciliğini artırır. Otobüs öncelikli sistemlerin sadece kavşaklarda uygulanması, özellikle de sadece birkaç geçişte ve küçük ölçekte başlamak mümkün olduğundan hem verimli hem de daha ucuzdur.

Toplu taşımaya öncelik veren trafik sinyal kontrol sistemi, bir şehirde uygulanması çok başarılı, kolay ve nispeten ucuz bir önlemdir. Bu bildiride belirtilen bireysel projede yapıldığı gibi otobüs önceliği yalnızca birkaç geçişte başlatılabilir ve yine de olumlu etkileri olacaktır.

Bu bildirinin konusu, sinyalize kavşaklarda toplu taşıma araçlarına öncelik vermek için sistemlerin analizidir. Daha sonra, sinyal kontrol planı oluşturmanın birkaç mevcut çevrimiçi ve çevrimdışı yöntemleri gözden geçirilmiştir. UTOPIA sisteminin, özellikle kontrollü sinyalize kavşaklara toplu taşımaya öncelik taleplerini sağlamak için kullanılan modülü açıklanmaktadır.

Amaç, toplu taşımaya öncelik verirken özel trafik için seyahat süresini en aza indirerek tüm alandaki trafiği iyileştirmektir. Daha iyi bir araç akışı oluştururken enerji tasarrufu, emisyonların azalması ve daha iyi yol güvenliği sağlanmaktadır.

Son olarak, Kuzey Makedonya başkenti Üsküp kentindeki iki kavşakta, 57 numaralı otobüs hattının araçlarına öncelik sağlamak için uygulanması gereken temel şartlar sunulmuştur.

23 Dr. Uluslararası Vizyon Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Öğretim Görevlisi, e-mail: emelhamza.serif@vizyon.edu.mk

BÜYÜK VERİ GÖRSELLEŞTİRME KAVRAMLARI, MODELLER VE YAZILIM ARAÇLARI

Fehmi SKENDER²⁴

Özet

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri , sürdürülebilir bir gelecek için net bir vizyondur ve işletmeler için yeni bir çağ yaratacaktır. Ekonomik ve sosyal faydaların yanı sıra hem çevresel faydalar da tüm dünya için önceliklidir.

Modern dünyanın büyük verilerinin artışı ve görselleştirilmesi ancak uzmanların tartışacağı konular olmuştur. Oysa ki, büyük verileri iyice kullanabilen başarı ve yüksek performans gösteren dünyada bir sürü devlet makamları, şirketler ve farkı işletmeler mevcuttur. Endüstrinin 4.0 devriminin başlamasıyla verilerin ilk önce dijital ortamlara dönüştürülmesi, ardından ise verimli bir şekilde kullanılması için farklı yazılımlar da üretilmiştir. Bilişimdeki veri ve bilgi kavramları vazgeçilmez olup yeni işlem ve kavramlara sebep olmaktadır. Dijital dünyada verinin bilgiye dönüşme işlemi büyük önem taşımaktadır. Bilginin farklı yöntemler kullanılarak analiz edilmesi ve sonuçların uzmanca yorumlanarak gelecek tahminleri yapma işlemini veri madenciliğinin yeni bir yazılım alanının ortaya atmıştır. Neyin önemli olup olmadığını anlamak için bilgiyi taramak giderek daha zor bir hale gelmektedir. Büyük verilerin görselleştirme yazılımları, özellikle veri analizlerini daha kolay ve daha hızlı hale getirirken, önemli konuları ise bir bakışta görme becerisi sunar. Beyine gönderilen bilgilerin yüzde 90'ı görsel olduğundan dolayı, büyük verilerin görselleştirilmesi çok daha önemlidir.

Makalemiz büyük veri, görselleştirme araçları, büyük veriler için kullanılan görselleştirme kavramları ve modellerin analizi, Büyük Verinin veri kalitesi için çıkarımları, Verimli veri görselleştirmenin kavramsallaştırılmasına özen gösterilmiştir. Nicel olarak, Büyük verilerin görselleştirme yazılım araçları ve pratik analizi detaylı olarak yapılmıştır. Veri görselleştirme algoritmalarının en önemli amaçlarından biri de normalde klasik biçiminde sunulan karmaşık ve örülmüş verileri, grafik ara yüzleri ile kolay anlaşılır hale getirmektir.

BİLGİSAYAR GÖRÜ VE İŞİTMESİ SAĞLAYAN BÜTÜNSEL NESNELERİN İNTERNETİ SİSTEMİ

Hasan Can KARAPINAR²⁵**Özet**

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi, nesnelerin interneti uygulamalarında gözle görülür bir artış sağlamaktadır. Birbirine bağlı cihazların yaygın kullanımı ve yakın zamanda sayılarının milyarlara ulaşması, nesnelerin internetinde kullanılan platformlar için yeni gereksinimler ortaya çıkartmaktadır. Kısaca bu gereksinimleri farklı protokol ve standartlarla uyumlu kılmak, farklı sensör ve cihazlar ile çalışabilmek, birden fazla yazılım servisi ve ürününü desteklemek olarak tanımlamak mümkündür. Bu çalışmada yeni nesil IoT gereksinimlerini karşılayan ayrıca bilgisiyar görüşü ve işitmesi çözümleri sağlayan mikroservis tabanlı bir nesnelerin internet sistemi tanıtılmaktadır. Önerilen sistem, yaygın bilgisayar görüşü ve işitmesi sağlayan nesnelerin interneti yaklaşımlarından belirli noktalarda ayrışmaktadır. Sistem eğitilmiş görü ve işitme modellerini sunucularda çalıştırabildiği gibi, aynı modellerin IoT cihazlarında da çalışmasına imkan sağlamaktadır. Eğitilmiş modeller ile görüntü kareleri işlenip, sadece uzölçüm verileri ağ geçidi üzerinden platforma aktarılmaktadır. Bu yaklaşım, MQTT ve CoAP gibi hafif veri paylaşım protokollerinin kullanılmasını mümkün kılmaktadır. Kamera servisi, modellerin cihazlara konuşlanmasından, modellerin düzenlenmesinden ve birden fazla modelin bir cihazda çalışmasından sorumlu olmaktadır. Genel olarak tanıtılan sistem sensör, aktuator, bilgisayar görü ve işitme modellerinden veri elde etmeyi; gerçek zamanlı görseller ve zengin panelleri; kullanıcı dostu zincir kurallar oluşturmayı ve güçlü coğrafi bilgi sistemleri desteği vermeyi sağlamaktadır.

25 İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Mühendisliği, e-mail: hasancankarapinar@gmail.com

5. OTURUM DÜNYA ŞEHİRLERİ

MİMARLIK, TEKNOLOJİ VE ÇOKLU DUYUSAL TASARIM

Gremina Elmazi²⁶

Özet

20. yüzyılda, yapılı çevre, şehirlerdeki dünya görüşlerini değiştiren birçok yeniliği deneyimledi. Bu yeni dönemin başlangıcı, yeni yapı malzemeleri ve inşaat teknolojileriyle belirlenirken, diğer yandan fiziksel katılım ve mekan duygusunun azalmasıyla karakterize edildi. İnsan deneyimini ve duysal önemi geride bırakarak yapının en önemli unsurları güzellik ve estetikti. Böyle bir yaklaşımın olumsuz etkilerini azaltmak ve teknoloji-mekan-toplum ilişkileri arasında bir uzlaşma sağlamak için fenomenolojiye dayalı yeni müdahale stratejileri geliştirildi. Başlangıçta teknoloji fenomenolojinin ve mimarinin düşmanı olarak görülmekteydi, ancak daha sonra benimsendi. Mimaride fenomenolojik yaklaşım, yapılı çevreyi özünde görme biçimimizi ve kaliteyi artıracak çok duysal tasarımlarla kullanılacaktır. Bu adım mimariye değer katacak ve bizi ona yaklaştıracaktır.

Bu makale, mimarinin teknoloji ve etkilerinden çok algılı tasarıma kadar üç önemli dönüşüm dönemini tanımlamayı amaçlamaktadır. En son duysal mekansal gelişmelere ve tam bir mekan deneyimine nasıl ulaştığımıza önemli bir vurgu yapılmaktadır.

Analiz, yapılı çevredeki anlam ve deneyimleri tanımlayarak ve yorumlayarak fenomenolojik bir yöntemle yapıldı. İnsanların odak noktası olması yerine, yapılı çevre deneyimlerin kaynağı olacaktır. Genellikle varsayıldığının aksine, teknolojinin mimaride büyük bir yardımcı olduğunu ve bu yaklaşımın çok duysal tasarımın daha geniş bir şekilde anlaşılmasını ve akıllı mimarideki yardımını sağladığını göstermeyi hedeflemekteyim.

İSTANBUL: BİR DÜNYA KENTİ Mİ?

Bekir PARLAK²⁷

Özet

Bu bildiri İstanbul, “dünya kenti” nosyonu penceresinden incelenmektedir. Küreselleşme sürecinde iyiden iyiye belirginleşen “dünya kenti” olgusu, kent bilimi alanında yeni bir kavramın doğup gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bu kavram, içinde bulunduğumuz yüzyılda kendini daha çok göstermiştir. Dünya kenti, esasında geçtiğimiz yüzyılda konuşulup tartışılan bir olgu ve kavram şeklinde gün yüzüne çıkmıştır. Yine de konu, dünyanın en büyük ve en etkili kentleri olarak ele alınırsa, elbette yüzyıllar boyunca bu nosyona uygun kentlerin var olduğu bilinmektedir. Küreselleşen dünyada kent bilimi ve kentleşme açılarından dikkatleri çeken gelişmelerden biri de “dünya kenti” dir. “Uluslararasılaşma”, “yaygın metropolleşme”, “megapol kentleşme”, “küresel çekirdek kent”, “küresel habitat” ve “kıtasal merkez” gibi kavram ve olgular, bu kapsamda değerlendirilebilir. Küresel boyutlarda mal ve sermaye dolaşımının, yeni teknolojilerle akıl almaz bir hızda gerçekleştiği kentler yepyeni roller ve anlamlar kazanıyor. Bazı kentlerin ve bölgelerin, küreselleşme ile birlikte önemleri artarken, bazıları da az ya da çok kayba uğramaktadır. Kimi kentler kritik sektörlerin yoğunluğu ve sermayenin yaygınlığı itibariyle stratejik önem kazanmaktadır. İşte bunlara dünya kenti adı verilmektedir. Üstelik küresel düzeyde birinci dereceden kararların verildiği ve küresel nitelikli stratejilerin belirlendiği bu dünya kentlerinin yanında ikincil derece dünya kentleri de oluşmaktadır. Bu konuda dünyaca kabul edilen sınıflandırmalar da bulunmaktadır. İstanbul, bu açıdan ele alındığında, konuyu beşli sacayağına oturtturarak bir değerlendirme yapmak olanaklıdır. Küresel bir merkez olmak için önce daha alt düzeylerde pekiştirilmiş bir merkez konumuna ulaşmış olmak gerekmektedir. Konunun bu bağlamında yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası ve küresel boyutlarda İstanbul kenti irdelendiğinde, anlamlı sonuçlar elde edilebilecektir. İstanbul, birçok kriter yönünden birincil nitelikte bir dünya kenti olma sürecini henüz tamamlamamıştır. Bununla birlikte “ikincil” dünya kenti konumunda değerlendirilmesini mümkün kılan karakteristiklere ve ölçütlere sahiptir. Literatür incelendiğinde dünya kenti olmanın ayırıcı özelliğinin, bu konumdaki bir merkez kentte çok uluslu sermayenin toplanması,

düşünce, karar ve örgütlenme üreten merkezlerin yoğunlukla olması gözlenmektedir. Statü olarak dünya kenti unvanına sahip bir kentin, etkisi altında bulunan uluslararası bir alandaki üretim ve dağıtımını örgütlediği ve bunların gerektirdiği uluslararası hizmetleri ürettiği açık olarak görülebilmektedir. Böyle bir kent, kendi etkisi altında bulunan alanlardaki uluslararası işbölümünü yeniden belirleyici etkiler yaratma gücüne sahiptir. Dünya kenti formuna ulaşmış bir merkezin bunu hayata geçirebilmesi için çok uzmanlaşmış, çok farklılaşmış ve çok çeşitlenmiş bir ekonomiye sahip olması gerekmektedir. Netice olarak İstanbul, teknik olarak ve bilimsel sınıflandırma bağlamında bir dünya kenti olmamakla birlikte, küresel düzeyde sistematik bir nitelikte olmasa da belli etkileri olabilen, kimi dünya kenti özelliklerini kısmen taşıyan, gelecekte bir dünya kenti olacak potansiyelleri barındıran ikincil bir dünya kenti vasfına sahiptir. Bildiride İstanbul özelinde bu konu bu kapsamda irdelenmektedir. Çalışmada bir yandan dünya kenti nosyonu tanıtılırken, diğer yandan İstanbul kenti bu çerçevede tartışılmaktadır.

DÜNYA KENTİ- KÜRESEL KENT KAVRAMLARINA FARKLI BİR BAKIŞ

Burak Hamza ERYİĞİT²⁸

Özet

Son dönemde literatürde çokça bahsi geçen kavramlardan birisi hiç şüphesiz küreselleşme olarak karşımıza çıkmaktadır. Küreselleşme ile ilgili birçok akademisyen iktisadi, finansal, teknolojik, kültürel, siyasi ve güvenlik boyutları üzerinden tanımlar ortaya koymaktadır. Küreselleşmenin merkezinde bulunan ve küresel ilişkileri üreten, düzenleyen, planlayan, yönlendiren ve denetleyen mekânlar; bugün için küresel kent olarak ifade edilmektedir. Küreselleşme sürecinin öncesi ve sonrasında var olan etkileşimi yöneten kentler ise dünya kenti olarak ifade edilebilir. Bu çalışmada küreselleşme ile birlikte gelişen küresel kent olgusu ile küreselleşme öncesinde ve sonrasında var olan etkileşimi yönlendiren dünya kentlerinin arasındaki ilişki ve farklar; mukayeseli bir biçimde değerlendirilmeye çalışılacaktır. Literatür analizi yöntemi kullanılarak yapılan çalışmada, dünya kenti ve küresel kent olgularının siyasi, askeri, iktisadi, yönetsel, kültürel ve teknolojik düzlemde ortaya koyduğu perspektifin birbirinden farklılık gösterdiği ve her küresel kentin bir dünya kenti olduğu ama her dünya kentinin bir küresel kent olmadığı sonucuna varılmıştır.

6. OTURUM DİJİTALLEŞMENİN ŞEHİR YÖNETİMİNE ETKİSİ

TOKYO'NUN ŞEHİR DİPLOMASİSİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLERİ

Selim Yücel GÜLEÇ²⁹

Özet

Dünya'nın önde gelen ekonomik güçlerinden bir tanesi Japonya'dır. Yine, Dünya'nın ekonomik olarak en güçlü ve en kalabalık şehirlerinden bir tanesi de Japonya'nın başkenti Tokyo'dur. Modern yaşam imkânlarının gündelik hayatın her köşesinde kullanıldığı Tokyo'nun şehir diplomasisi ve uluslararası ilişkiler vizyonu, bu şehrin olduğu kadar, gelişmişlik konusunda mesafe kat etme gayretindeki dünyanın diğer şehirlerinin ulaşacakları benzer muhtemel konumda, ne gibi uygulama ve vizyona sahip olabilecekleri hakkında fikir vermesi açısından da dikkate değer olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada önce, Japon İdare Sistemi içerisinde Yerel Yönetimler ve Tokyo Yerel İdaresinin özel statüsü ile yerel idare yapısına kısaca değinilecektir. Sonra, Tokyo seçmenleri tarafından doğrudan seçilen Vali/Belediye Başkanı tarafından yönetilen Tokyo Büyükşehir Belediyesinin diplomasisi ve uluslararası ilişkiler alanında etkin birimleri ele alınacaktır. Daha sonra da şehir diplomasisi ve uluslararası ilişkilerin mevcut durumu ile gelecek vizyonu incelenecektir.

Bu çalışmada, gözlem, alan araştırması ve yazılı ve görsel kaynaklardan yararlanılmıştır.

AB UYUM YASALARI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETİN MERKEZİ YÖNETİM VE YEREL YÖNETİMLER ARASINDA YENİDEN PAYLAŞIMI: İSTANBUL ÖRNEĞİ

*Tuncay KARABEL³⁰
Burak Hamza ERYİĞİT³¹*

Özet

Bu çalışmanın amacı toplumda kırılgan gruplara yerel yönetimlerin yapacağı destek ve bahsi geçen grupların refahını sağlamak için merkezi yönetimle arasındaki yetki ve kaynak dağılımında ortaya çıkan sorunların nasıl çözüleceğine dair sosyal politika ve sosyal hizmet modeli önerisinde bulunmaktadır. Avrupa Birliği ile yürütülen müzakereler çerçevesinde çıkartılan uyum yasaları sosyal politika ve sosyal hizmet anlayışına ilişkin önemli değişiklikleri beraberinde getirmiştir. Ayrıca Avrupa Birliği ile uyum sürecinin güçlendirilmesi için yerel yönetimlere dair reformlar da aynı dönemde uygulamaya koyulmuştur. Bu düzenlemeler sosyal belediyeciliğe dair bahsi geçen kuruluşların yetki, sorumluluk ve kaynaklarını artırmıştır. Sosyal politika; birey, kurum ve aile temelli boyutları ile ön plana çıkarken, sosyal hizmet ise koruyucu, önleyici, erken müdahale eden ve onarıcı nitelikleri ile kendini göstermektedir. Türkiye'de coğrafi açıdan hizmeti yerinden üretme konusunda vazifeli olan kuruluşlar il özel idaresi, belediye ve köy yönetimleri şeklinde sayılabilir. Son dönemde yapılan reformlar ile birlikte sosyal hizmet ve yardımların yerel halka yerinden sunulması anlayışı daha da güçlenmiştir; fakat merkezi idare sosyal politika ile ilgili vazifesine ek olarak sosyal hizmet konusunda hala çok fazla rol üstlenmekte ve bu durum kaynak israfına neden olmakta ve hizmetlerin etkin, verimli ve kaliteli yürütümünü zorlaştırmaktadır. Her ne kadar 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde sosyal hizmet kuruluşlarının yerel yönetimlere devri ile ilgili hükümler yer almış olsa da; halen bu devirler ile ilgili herhangi bir adım atılmadığı

30 Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Denetçisi, İstanbul

31 Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yerel Yönetimler Öğretim Üyesi, e-mail: burakhamzaster@gmail.com

gözlenmektedir. Bu çalışmada AB Uyum Yasalarına uygun şekilde son Cumhurbaşkanlığı Düzenlemesi de göz önünde bulundurularak sosyal politika ve sosyal hizmete ilişkin İstanbul özelinde alternatif bir model önermesi yapılmaya çalışılacaktır. Literatür analizi yapılarak hazırlanan çalışmada sosyal politika-sosyal hizmet arasında merkez-yerel ikilemindeki yetki ve kaynak paylaşımının bir pilot uygulama olarak İstanbul özelinde nasıl paylaşılması gerektiği üzerinde durulan çalışmada, özellikle yerel yönetimleri ilgilendiren sosyal hizmet uygulamalarında; bu kuruluşların yerel halka karşı sorumluluğunu artıran ve içerisinde adalet, idari etkinlik, ekonomik verimlilik ve mali adaleti hedef alan bir model önerisi geliştirilmeye çalışılmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA'DA DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE YENİ HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMALARI

Selim Yücel GÜLEÇ³²
Mücahit Sami KÜÇÜKTİĞLİ³³

Özet

Sürdürülebilir kalkınma birleşmiş milletler toplantısının 1992 yılında almış olduğu kararlar global anlamda gündeme taşınırken şehir yönetimlerinin bu amaçlar doğrultusunda yeniden planlanması yakın zamanda tartışılmaya başlanmıştır. Dijitalleşmenin son derece yoğun bir şekilde hayatın her alanında varlığını hissettirmeye başladığı günümüz dünyasında yerel yönetimlerin halkla ilişkiler uygulamaları da zamanla değişime uğramıştır. Halkıyla beraber hesap verebilir, şeffaf yerel yönetim anlayışının dijitalleşme ve yeni iletişim teknolojilerinin yerel yönetimler tarafından kullanılması ile birlikte sürdürülebilir kalkınma amaçlarına daha hızlı ve iyi adapte olunmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma amaçları ile yerel yönetimlerinin çalışmalarının değerlendirileceği bu makalede Konya örneğinde Büyükşehir ve merkez ilçe Belediye Başkanlarının halkla ilişkiler bağlamında sosyal medya kullanımları analiz edilecektir. Gözlem tekniği ve içerik analizi ile dijital dönüşüm ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki ilişkinin değerlendirileceği makalede dijital belediyeciliğin şeffaf ve hesap verebilir halkla ilişkiler uygulamasına yol açarak sürdürülebilir kalkınma amaçlarını gerçekleştirmede etken olduğu varsayımı üzerinden elde edilen sonuçlar test edilecektir.

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE AKILLI YÖNETİŞİM

Senem DEMİRKIRAN³⁴

34 Trakya Üniversitesi Hukuk Bölümü Adalet Programı Öğretim Görevlisi, e-mail: senemdemirkiran@trakya.edu.tr

Özet

Şehrin sorunlarının teknoloji ile çözümü için oluşturulmuş yapılar olan akıllı şehirler, sosyo-ekonomik, kültürel ve ekolojik gelişime hizmet etmek ve yaşam kalitesini iyileştirmek için akıllı kentsel sistemleri harekete geçirmektedir. Akıllı şehirlerin akıllı ekonomi, akıllı insan, akıllı yönetim, akıllı hareketlilik, akıllı çevre ve akıllı yaşam olmak üzere toplam altı özelliği vardır. Akıllı şehir, vatandaş katılımını iyileştirerek yeni hizmetler sunmakta ve mevcut hizmetleri geliştirmektedir. Teknolojinin temelini oluşturduğu akıllı şehirlerde veriler farklı kaynaklardan toplanabilmektedir. Bununla birlikte, akıllı devlet yolunda akıllı yönetim; e-katılımdan, siyasi istikrardan, devletin verimliliğinden, hukukun üstünlüğünden, hesap verebilirlikten ve şeffaflıktan etkilenmektedir. Yerel düzeyde sorunların çözümü için bir araç olan akıllı yönetim, kamu yönetiminin sorunsuz işlemesi için teknolojinin kullanılmasıdır. Teknolojinin siyasi sistemde ve idari sistemde benimsenmesi ise e-Devlet ile mümkün olmaktadır. Akıllı devlet, e-Devletin gelişmiş halini ifade etmektedir. Akıllı yönetim; açık, katılımcı ve akıllı bir devletin varlığına zemin hazırlamaktadır. Bu çalışmada; Türkiye ve seçilmiş AB ülkelerinde akıllı şehir yönetiminde etkili olan değişkenlerin dinamik mekânsal panel veri modellenmesi ile ortaya çıkartılarak politika önerilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

TEKNOLOJİ İLE BÜTÜNLEŞEN AKILLI KENTLERDE DEĞİŞEN YÖNETİCİ PROFİLİ

Büşra DORUK³⁵

35 Dokuz Eylül Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi e-mail: busraadoruuk@gmail.com

7. OTURUM ŞEHİRLERİN SORUNLARINA ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Özet

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı bir şekilde gelişme göstermesi bir çok yapıyı etkilemektedir. Bu yapılara örnek oluşturan Akıllı Kentler ise teknoloji faktörünü yenilikçi ve katılımcı mekanizmalarla birleştirerek kente entegre etmektedir. Böylece akıllı kentler, kent yaşamında refahı her açıdan arttırmayı hedeflemektedir. Sağlık, güvenlik, enerji, ulaşım, çevre, altyapı, yönetim gibi bir çok unsurda teknolojiyle bütünleşmiş olan bir kentte, yöneticinin profilinde de değişim/dönüşüm söz konusu olacaktır. Teknolojiyi kullanabilen, kent yaşamına entegre edebilen, edilmesi için gerekli teşvikleri sağlayabilen, yeni yöntemler geliştirilmesi adına farklı fikirlere açık olan bir yönetici profili kentin gelişmesi adına önemli olacaktır. Bu çalışmanın önemi akıllı kent kavramı ele alındığında ağırlıkça teknolojik bütünleşme unsurunun ön planda olması sonucunda görece geri planda kalmış olan yönetici unsurunu ön plana çıkarmış olmasıdır. Bu nedenle çalışmanın amacı teknoloji ile birlikte değişen kentler karşısında değişmesi de zorunlu olacak olan yönetici profilinin nasıl olacağını ortaya koymaktır. Buna ek olarak yönetici; Akıllı yönetim bileşeni kapsamında, katılımcı mekanizmalarda ya da hesap verilebilirlik boyutunda teknolojiyi nasıl etkin hale getirebilecektir? gibi sorularında cevabı aranacaktır. Böylelikle bu çalışma akıllı kentlerdeki yöneticilere ve akıllı kentlerle ilgili gelecek çalışmalara ışık tutması bakımından da önem taşımaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE TEKİRDAĞ-SÜLEYMANPAŞA KENTSEL ULAŞIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sahra BAŞYAZGAN³⁶
Bilge ULUSAY ALPAY³⁷

Özet

Sürdürülebilirlik, bireysel değerlerin yerini toplumsal değerlere bıraktığı; bugünkü ihtiyaçlarımızı nasıl karşılıyorsak gelecek nesillerin de aynı şartlarda veya daha iyi koşullarda ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir dünya bırakmak adına çeşitli çalışma alanlarının da benimsemiş olduğu bir kavramdır. Kentlerin gelişmesi ile birlikte daha fazla hissetmeye ve önem vermeye başladığımız bu kavram, teknolojik gelişmeler ile karmaşık bir yapıya ulaşmıştır. 1980'lerden itibaren Dünya üzerindeki olumsuz etkilerinin hissedilmeye başlaması ile çözümlere yönelik olarak 1987 yılında "sürdürülebilir kalkınma" kavramı tanımlanmış, literatüre dahil eklenmiş ve birçok bilim alanı ile ilişkilendirilmiştir, ulaşım da bu alanlardan biridir.

Her alana girmiş olan bu kavramı, ulaşım bağlamında ele alarak incelemek ise araştırmanın ana çerçevesini oluşturmaktadır. Ekonomik, ekolojik ve toplumsal olmak üzere üç boyutta ele alınan sürdürülebilir kalkınma kavramını en çok etkilenen sektörlerden biri olması nedeniyle sürdürülebilir ulaşım ile düşünmek ve bu bağlamda kararlar üretmek, gelecek nesiller için daha yaşanılabilir bir ortam sağlanması amacına yönelik arayışlar ortaya çıkmıştır.

Çalışmada; sürdürülebilirlik kavramı çerçevesinde kent içi ulaşımaya yönelik kavramlar, sürdürülebilir ulaşım planlaması, kent içi ulaşımında sürdürülebilir uygulamalar, toplu taşıma sistemleri, plan ve politikalarının incelenmesi ile sürdürülebilir ulaşım çerçevesinde orta ölçekli Tekirdağ'ın kent içi ulaşım sorunlarına etkisinin değerlendirilmesi, bu kapsamda Süleymanpaşa merkez ilçesi örneğinde irdelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada kullanılan araştırma teknikleri; ulaşım, sürdürülebilirlik, ulaşım planlamasının kent planlamasındaki rolü, sürdürülebilir kentsel ulaşım ve uygulamalar konuları ile ilgili literatür taraması, seçilen örnek alanda saha çalışması, gözlemler, analizler, anket çalışmalarıdır. Tekirdağ kenti Süleymanpaşa merkez ilçesi ulaşım sorunları kapsamında, elde edilen veriler değerlendirilecek ve

kent planlama incelemeleri doğrultusunda akılcı çözümler önerileri tartışılacaktır.

“INTEGRATED SUSTAINABLE ACCESS” IN THE CONTEXT OF URBAN PLANNING AND URBAN DESIGN PROCESSES; PLANNING AND MANAGEMENT TOOLS

Umut DOĞAN³⁸

Abstract

The development and management of transportation systems are critical in terms of sustainable development. This study examines the accessibility between residential areas, working areas, recreation, and other urban service areas in a settlement. This analysis discusses the issue of providing equal transportation service to all groups living in the city in the context of “accessibility”. Perspectives on the subject in the national and international arena, policies followed, methods used, and results obtained have been examined.

Technological developments, globalization, and the change in relationships between individuals and generations and the related needs have also transformed the settlements that make up a region. The sustainability of a place depends on a number of factors that contribute to the quality of life, sense of place, and recognition of identity. An activity that is clearly ‘sustainable’ in itself, such as ‘accessibility’, can lose its sustainability if the context in which it is conducted does not meet the conditions for an adequate quality of life. Within this context, the study proposes a set of analytical analysis, reading, understanding, and design tools in order to define and represent urban access elements in modern settlements and to support sustainable urban model design. Geographical information systems (GIS), space syntax, and fuzzy logic are the tools used and suggested in this study. As each tool is used separately, they are also used together in different combinations, which are not common in the literature. It can be accepted that planning and managing sustainable transportation systems have a higher chance of success through these tools.

BURSA MERKEZ İLÇE MAHALLELERİNDE KONUT FİYAT-

LARINDAKİ DEĞİŞİMİN ARAZİ KULLANIM TÜRLERİ İLE İLİŞKİSİNİN ROC EĞRİLERİ İNCELENMESİ

Şeyma KAYAN³⁹

Ömer BİLEN⁴⁰

Özet

Son yıllarda, metropoliten kentlerde hızla artan nüfus beraberinde hızlı kentleşmeyi getirmektedir. Hızlı kentleşmenin bir sonucu olarak karşımıza çıkan kentsel yayılma, kent çeperlerinde yeni mekânların oluşmasına ve kentlerin kontrolsüz büyümesine neden olmaktadır. Kentsel yayılma sanayi alanları, kentsel yeşil alanlar, ormanlar ve kentsel alanları çevreleyen tarım alanlar üzerinde baskı oluşturmaktadır. Bu baskıdan en çok tarım ve sanayi alanları etkilenmektedir.

Bu çalışmada, Bursa kentinde konut fiyat değişimi incelenerek artan talebin kentsel mekânda nasıl bir farklılaşmaya yol açtığı incelenecektir. Bu kapsamda Bursa Büyükşehir Belediyesi merkez ilçelerindeki mahalleler, çalışma alanına dahil edilmiştir. Kentin mahalle ölçeğinde fiyat değişimini ve mekânsal farklılaşmayı ortaya koyabilmek amacıyla sahibinden.com' dan elde edilen 2020 Haziran -2019 Temmuz dönemi emlak endeksleri ve CORINE2018-CORINE2012 arazi örtüsü verilerinden yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada, mahalle ölçeğindeki konut fiyat değişiminin mekânsal farklılaşması mahallelerdeki arazi kullanımı türleri ile ilişkilendirilerek incelenmiştir. Arazi kullanım türleri ve fiyat değişimi arasındaki ilişki ROC analizi kullanılarak incelenmiştir. Bu yöntem ile arazi çeşitli arazi kullanım türlerine göre fiyat değişimlerinin eşik değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular tarım ve sanayi alanlarının bulunduğu mahallerde konut fiyatları artış eğiliminde olduğunu göstermektedir.

AKILLI ŞEHİRLERDE ATIK YÖNETİMİ VE TÜRKİYE İÇİN

39 Bursa Teknik Üniversitesi Şehir Planlama Şehir Plancısı, e-mail: seymakayan16@gmail.com

40 Bursa Teknik Üniversitesi Şehir Planlama Dr.Öğr.Üyesi, e-mail: omer.bilen@btu.edu.tr

ÖNERİLER**Dr. Öğr. Üyesi Mücella ATEŞ⁴¹****Beyza Nur YEŞİLYURT⁴²****Feyza Nur BOZKURT⁴³****Özet**

Akıllı şehir kavramı, kentsel problemler karşısında, teknolojik gelişim ve yenilikler eşliğinde daha sürdürülebilir, yaşam kalitesi artırılmış kentler oluşturma hedefi ile ortaya çıkmıştır. Akıllı şehirler, tüm kentsel alanlarda bütüncül çözümler içeren bir sistemdir. Bu kapsayıcı sistemin, önemli bileşenlerinden biri akıllı çevre kavramıdır. Akıllı çevre; doğal kaynaklar, hava kalitesi, ekolojik farkındalık ve sürdürülebilir kaynak yönetimi ile doğrudan ilgili olduğu kadar, kentsel atık yönetimi ile de organik bir bağa sahiptir. Kavram bu yönü ile kentsel sürdürülebilirlik açısından büyük önem taşımaktadır.

Hızlı kentleşme ve nüfus artışıyla doğru orantılı olarak kaynakların tüketimi de artmış, akıllı şehir kavramı ekseninde kaynakların etkin kullanımı da önemli bir tartışma konusu haline gelmiştir. Bununla birlikte, tüketimlere bağlı olarak oluşan atıklar çevreyi tehdit etmektedir. Öte yandan, nüfus yoğunluğunun fazla olduğu şehirlerde, tükenen enerji kaynaklarına alternatif olarak, kentsel atıklardan enerji kazanılması önemli bir akıllı şehir çözümüdür. Bu kapsamda atıkların, ayrıştırılarak toplanması, dönüştürülerek geri kazanılması, dönüştürülemeyenlerinin bertaraf edilmesi gibi politikalar ortaya konulmaktadır. Akıllı atık yönetimi, atıkların çevreye ve insana verdiği zararı önlemekle birlikte, geri dönüşümü sağlayarak, yeşil enerji elde etme noktasında fayda sağlamaktadır.

Pek çok şehir, akıllı şehir stratejileri kapsamında kentsel atık yönetimi konusunda politika ve uygulamalar ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında yapılan araştırmalarda, bu uygulamaların, enerji verimliliği ve akıllı çevre kavramı bağlamında değerlendirilmesinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, 3 farklı akıllı şehir değerlendirme çalışmasında, ilk 5 sırada yer alan şehirlerin atık yönetimi politikaları, akıllı çevre

41 Necmettin Erbakan Üniversitesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Öğretim Üyesi, e-mail: m.ates@erbakan.edu.tr

42 Necmettin Erbakan Üniversitesi

43 Necmettin Erbakan Üniversitesi

ve enerji verimliliği çerçevesinde detaylı olarak incelenmiştir. Sonuç olarak, bütüncül şekilde ortaya konulan akıllı kentsel atık yönetimine ilişkin politikaların, enerji verimliliğine ve yenilenebilir enerji çözümlerine olan katkısı somut olarak ifade edilmiştir. Elde edilen bulgular kapsamında, ülkemizin akıllı atık yönetim modelini önerisi oluşturulmuştur. Bu modelin şehirlerimizin geleceğinde bir rehber niteliğinde olması beklenmektedir.

BİR SANAYİ COĞRAFYASI OLARAK KÖSEKÖY*Nisa ERSAN⁴⁴**Örgen UĞURLU⁴⁵***Özet**

Bugün Türkiye imalat sanayisinin %13'lük kısmı Kocaeli ilinde gerçekleşmektedir. Kocaeli ili bu bağlamda sanayideki yatırımların çoğalması, askeriyenin İzmit Körfezi'nde konuşlanması, çeşitli tersanelerin ve farklı kollarda üretim gerçekleştiren 13 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) ile farklı ölçeklerdeki sanayi sitelerinin varlığı ve Sakarya, Bursa, Yalova ve özellikle de İstanbul'a ulaşma noktasında stratejik açıdan önemli bir ildir. Fakat son 60 yıl içerisinde gerçekleşen hızlı sanayileşme, ilde sadece ekonomik alandaki gelişmeyi göstermekle kalmamış, çeşitli çevre sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Metal ve kimya sanayisinin özellikle Dilovası ve Gebze ilçelerinde yoğunlaşması, diğer ilçelerde yer alan sanayi yapılarının çevre üzerine etkilerini gölgede bırakmış, bugüne kadar yapılan çalışmaların çoğu Kocaeli'nin batı ilçeleri için gerçekleştirilmiştir. Oysa bünyesinde az sayıda sanayi firması bulundurmasına karşın küçük sanayi sitelerinin çevreye karşı olumsuz etkilerinin sorumlusu sadece kendileri olmamıştır. Kartepe ilçesi içerisinde yer alan Köseköy sanayi sitesinin durumu buna en büyük örnektir. Köseköy ve çevresinde bulunan Arslanbey OSB'de gerçekleşen (ağaç ürünleri işleme, metal, otomotiv yedek parçaları gibi) sanayi faaliyetlerine ek olarak, sanayi sitesinin paralelinde bulunan Alikahya OSB'den gelen hava kirliliği Köseköy bölgesinde toplanmaktadır. Ayrıca Köseköy'ün bünyesinde bulunan başta Pakmaya olmak üzere çeşitli sanayi firmalarının varlığı sadece havayı değil, nüfusu, biyolojik çeşitliliği, ulaşımı, suyu, toprağı ve enerji kullanımını da etkilemektedir. Bu etkileşimlerle hem çevre sorunları hem de kentsel makroformdaki değişiklikler, doğal çevrenin işlevlerinin bir denge içerisinde gerçekleştirilmesinin önünü tıkamaktadır. Bu sorunlar aslında ilin sanayileşme deneyimlerini gerçekleştirirken, sanayinin çevre üzerindeki etkilerinin yeterince anlaşılmasının bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı ise, büyük ölçekteki sanayi faaliyetlerinin gölgede bıraktığı küçük sanayi sitelerinin çevreye verdikleri zararın hiç de küçük olmadığını göstermek ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'ndaki "çevre sorunlarını önlemek" amacının

uygulamadaki yansımalarını Köseköy üzerinden anlatmaya çalışmaktadır.

8. OTURUM ŞEHİRLERDE SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM

MANAGING WATER RESOURCES FOR SUSTAINABLE CITIES

Drenushe FİDANI⁴⁶
Yasemin HODZA⁴⁷

Abstract

Many countries face flooding as a natural phenomenon or poor water resources management. This paper presents the results from a questionnaire survey aimed at providing insight into the current conditions related to management of water resources and flood protection preparedness in the municipality of Gostivar, R.N. Macedonia. A total of 400 respondents provided answers to the questionnaire in this survey. The survey lasted for approximately two months, starting from June 2019. The questionnaire contained questions related to the management of water resources, with a particular emphasis on flood protection measures. Most of the citizens see the authorities as culprits for the flood occurrence, which indicates the fact that the population is not aware that even they themselves share part of the guilt for the occurrence of floods. Analyzing the results achieved, it is noted that the management of water resources in the municipality is poor. It is concluded that decision makers, experts and individuals should all take on corresponding responsibilities to raise civic consciousness and follow the challenges on the basis of professional and social ethics. In the municipality, someone must be in charge of monitoring the situation and cooperation with other fields. The general urban plan and the detailed urban plans should be tracked to check the compliance of all substrate i.e. water, streets, electricity, etc. Since water is an unseparated element of the city without sustainable management of water resources, cities cannot be sustainable.

COMMUNITY-DRIVEN SUSTAINABLE MOBILITY INNOVATIONS AT NEIGHBOURHOOD AND URBAN DISTRICT LEVEL: THE CASE OF THE ÜSKÜDAR DISTRICT

Bekir KAYACAN⁴⁸

Elif ŞENTÜRK⁴⁹

Feriha K. ÖZCAN

Emrah BAL

Alper GÜN

Abstract

Community-driven approach on transport and mobility challenges in the EU cities is being adopted by different institutions toward sustainable solutions. Cities-4-People (C-4-P) project aims to increase awareness on participatory, multidisciplinary, inclusive and transparent solution processes. Goals of the project are using community-driven and people oriented approach to find sustainable solutions for local transport and mobility challenges in five cities from different countries and disseminate the idea.

Üsküdar is a metropolitan district in İstanbul with highly crowded population and hilly topography, hence with various mobility challenges such as many steep slope roads and heavy urban traffic. The population comprises people from different socio-economic and demographic backgrounds. As a part of the H2020 Cities-4-People (C-4-P) Consortium and one of the five European pilot cities to apply the community-driven approach, Üsküdar Municipality aimed, in collaboration with İstanbul University, to create a “mobility community” to inquire into transport and mobility challenges in the Üsküdar District, and to collectively find solutions. To this end, a series of interrelated activities have been conducted by the project team involving community stakeholders and the municipal authority.

The community’s activities throughout the project were supported with steps and methods from the Citizen Mobility Kit, a methodological guide prepared as part of the (C-4-P), and citizen

48 Prof. Dr. İstanbul Üniversitesi, Department of Economic Development and International Economics Lecturer, e-mail: bekirkayacan@istanbul.edu.tr

49 Nilüfer Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Ar-Ge İnovasyon Büro Sorumlusu, Bursa Uludağ Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı

involvement was ensured at each step. This was most importantly through carrying out surveys and co-creation activities. Thus, gathering solutions from the citizens was made possible. Citizen involvement also meant finding solutions to issues that may seem small in the eye of the decision-makers but affects daily commuters immensely. Before realizing the solutions offered by the citizens, one of the steps required was the prototyping the offered solution for trial.

The results of the project included three district-level solutions and one scaled-up solution. Additionally, a set of policy recommendations to implementation was prepared for Üsküdar municipality for the modes and methods for ensuring public participation and involvement, building a mobility community, and pursuing future national and international projects on sustainable cities projects.

The experience gained in Üsküdar under the C-4-P project is elaborated in this article, which can be replicated in other metropolitan municipalities, particularly in Istanbul.

TÜRKİYE'DEKİ ADEMİ MERKEZİYETÇİ UYGULAMALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLERDEKİ KIRSAL BÖLGELERE YANSIMALARI BURSA ÖRNEĞİ

Mensur NUREDİN⁵⁰
Dilek DURAK⁵¹
Bülent DERVİŞ⁵²

Özet

Teknolojinin çok hızlı gelişmesi sonucunda insanların ve ülkelerin yönetilmesi düşüncesinde de gelişmeler yaşanmaktadır. İşlevselliği bulunan, insanı merkez alan hizmet sunumları yapan, bu hizmet sunumları sırasında yapmış olduğu harcamaların her zaman hesabını verebilen, açık, katılıma önem veren ve merkezden yönetim düşüncesini benimsemeyen dünya devletlerinin yönetimlerine benzer şekilde Türkiye’de de kamu idaresinde söz konusu ilkeler esas alınmıştır. Çalışmada yasaların içeriklerine merkezi ve yerel ilişkilerin nasıl dönüşüm gösterdiği ve arzulanan sürdürülebilir kentler oluşumunda özellikle kırsal halkın bundan nasıl etkilendiği, memnuniyet durumu ve algı durumları yüzyüze anket uygulaması ile tespit edilerek ele alınmıştır. Çalışmamızda likert ölçeği değişkenlerin analizlerini kolaylaştıracağından tercih edilmiştir. Çalışma sonucunda yaşanabilir kentlerin; yerel ilişkilerin kurumsal düzenlemelerin önemli dayanağı olarak çıkartılmış olan yasalar sonucu bazı kurumsal hizmetlerde insanların lehine bir iyileşme görüldüğü belirlenmiştir. Bunun yanında bazı hizmetlerin de köy- kent ekseninde sürdürülebilirlik alanında etkilenmediği anlaşılmıştır. Halkın memnuniyet sonuçlarının durumu ise, ülkenin yaşanabilir olmasındaki etkili yönetimini belirlemede kullanılan oylar bazında etki yaratmak suretiyle kişilerin siyasi tercihlerinde de önemli rol oynadığını ortaya koymuştur.

50 Prof. Dr., Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Sosyal Bilimler Hukuk Fakültesi, Gostivar, Kuzey Makedonya, mensur@vizyon.edu.mk.

51 Dr., Uluslararası Vizyon Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Gostivar, Kuzey Makedonya, durak.dilek@gmail.com, dilek.durak@vizyon.edu.mk

52 Prof. Dr., Uluslararası Vizyon Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Gostivar, Kuzey Makedonya, bulent.dervis@vizyon.edu.mk

RUSYA FEDERASYONUNUN ÜÇÜNCÜ BAŞKENTİ KAZAN ÜZERİNE

*Elmira Khabibullina*⁵³

Özet

Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti'nin başkenti Kazan, 2006 yılında binyıllığını kutlamıştır. Bugün 1.257 bin nüfüsü olan Kazan şehri Rusya'nın herhangi yönden en aktif gelişen şehirlerden biridir. İdil (Volga) ve Kazansu nehirlerinin kıyısında yeleşmiş olan Kazan, İdil Boyu bölgesinin en büyük şehridir. Yerleşimi ve ekonomi açıdan gelişmiş olan Kazan ve tamamen Tataristan Cumhuriyeti Rusya Federasyonu'nun en önde gelen bölgelerden biridir. Sunumumuzda Kazan şehrinin bin yıllık tarih içinde gelişimi ve mevcut durumunda ayrıca kültürel hayatından bahsetmeyi amaç edinmekteyiz.

Tataristan Cumhuriyeti'nde yerleşmiş olan üç tarihi yer bugün UNESCO listesinde yer bulmaktadır. Bunlar, Kazan Kremlini, Bolgar şehri ve Sviyajsk yarımadası. Her üçü de açık hava müzesi statüsünde mühteşem tarihi yerlerdir.

2019 yılın sonunda UNESCO listesine dünyanın en kreariv 66 şehirleri arasında yer buldu. Kùltürlerinde sanat, müzik, el sanatları, halk sanatları, tasarım, edebiyat, sinema, medya sanatı ve mutfak zenginliği gibi özellikleri gelişmiş şehirler sözkonusu listeye sokuldu. Bu listede Kazan şehri ile birlikte Rusya şehirleri arasında Kargopol de vardır.

Kazan şehrinin kültürel hayatından bahsederken farklı alanlarına ve özelliklerine değinelim. Kùltür kavramı geniş bir içeriğe sahip olduğundan sunumumuzda da farklı alanları yansıtmaya çalışmaktayız.

Bunu da belirtmek gerekir ki Türkiye'nin dört şehri kardeş şehirler listesinde: Eskişehir (1990), Balıkesir (1990), İstanbul (2002) ve Antalya (2003).

53 Doç. Dr., Kazan Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, e-mail: minabova@mail.ru

GELECEĞİN KENTLERİNDE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK VE GELENEKLERİN YAŞATILMASI

Güllü KARANFİL⁵⁴

Özet

Her bir toplumun, milletin kendi kültürü var. Kültür asırlar önce oluşmuş ve kuşaktan kuşağa aktarılan en önemli miraslardan biridir. Gelenek ve görenekler, örf ev adetler kültürün yaşanmasını sağlayan en önemli değerlerdir. Kültürün yaşanması ve geleceğe aktarılması bir milletin varlığını ve kimliğini, devletin devamlılığını da sağlar. Kültür her şeyden değerlidir. Çünkü kültürün yaşanması insanların hayatını anlamlı kılar.

Eski zamanlarda Gagauz Türklerinin yaşadıkları bölgeler Dobruca ve Deliorman olarak gösterilmektedir. Osmanlı Devletine kadar Bu arazilerde Uz Eyaleti deniler bir devlet varmış. Osmanlı zamanında Gagauz Türkleri Osmanlı Türklerle, Slav Bulgarlarla, Yunanlarla, Ulahlarla aynı arazileri ve aynı köyleri paylaşmışlar. O dönemlerde oluşmuş örf ve gelenekler bugüne kadar aktarılmış ve yaşamaktadır. Müslüman Türklerle yan yana yaşayan Gagauz Türkleri aynı dilde konuştukları için sıkı temasta olmuş ve Müslüman dininden olan unsurları bile benimsemişler. Burada Dini terimlerden olan Allah, Peygamber, gâvur, Kurban, Kadir gecesi gibi terim ve ifadeler bugün de aktif kullanılmaktadır. Türk olduğumuz için düğün, nişan, kız isteme, doğum, ve diğer önemli geleneklerde aynı unsurların olması hiç te şaşırtıcı değildir. Bayram gelenekleri ise daha çok Balkan unsurları ve hatta Tanrıçılıktan kalan unsurlar içermektedir. Bir toplum göç ederse kültürü ile göç eder ve yeni topraklara yerleşince Kültürünü yaşatmağa devam eder, yaşamasına özen gösterir. Halk konserve şeklinde kaldığı zaman yıllarca şekillenen kültür muhafaza olunur ve yaşar. Son zamanlarda küreselleşme geleneklerin yaşamasına, özellikle de düğün, kız isteme geleneklerine etkisini göstermektedir. En sabit ve değişmez ise cenaze gelenekleridir. Zannımızca bu da geleneklerin ardında yaşlı neslinin durmasına bağlıdır.

Bugün Moldova'da Moldavanlarla birlikte, Ukraynalılar, Ruslar, Gagauzlar, Bulgarlar ve b. etnikler de yaşamaktadır. Moldova 3.5 milyonluk küçük bir ülke ve her bir kültürün yaşaması ve

⁵⁴ Doç. Dr. Komrat Devlet Üniversitesi, Gagauz Yeri, e-mail: gullukaranfil@hotmail.com

nesillerde nesillere aktarılması için Moldova ve Gagauzya özel çabalar harcar. Öyle ki Eylül ayının 3. Pazar günü Moldova'nın başkenti Kişinev'de Moldova'da yaşayan tüm etnik toplumlar kendi kültürünü sergileme günü olur.

İnsan kültürün bir parçasıdır ve aynı zamanda o kültürü yaşatan da insandır. Kentleşme ve küreselleşme bir kültürü kayıp olmasına asla sebep olmamalıdır.

YEREL YÖNETİMLER VE KENTSEL DİRENÇLİLİK**İsmail GÜNEŞ⁵⁵****Atiye TÜMENBATOR⁵⁶****Özet**

2019 yılı Birleşmiş Milletler Dünya Nüfus Beklentileri Raporu'na göre günümüzde 7,7 milyar dünya nüfusunun 2050 yılında 9,7 milyar kişi olacağı öngörülmüşken, kentlerde yaşayan kişi oranı da %70'e çıkacağı tahmin edilmektedir. Bu durum kentlerin karşıya buldukları riskleri artırmaktadır. Kentlerin çevresel, ekonomik, sosyal, doğal risklere karşı direnci konusu önem kazanmaktadır. Dünyanın her köşesinde artan nüfus, iklim değişikliği, salgınla mücadele, ekonomik sorunlar ve daha pek çok zorlu sorunun damgasını vuracağı geleceğin kentlerinin bu sorunlarla nasıl başa çıkabileceği disiplinler arası bir konu olarak pek çok akademik çalışmaya konu olmaktadır.

Kentlerin karşı karşıya buldukları kurumsal, çevresel, sosyal ve ekonomik risklere hazırlıklı olma, bunlara yanıt verme ve bunlara uyum sağlama kapasitesi kentsel dirençliliklerini (urban resilience) belirlemektedir. Çalışmamızda kent yönetimlerinden sorumlu yerel yönetimlerin kentsel dirençlilik konusunda yapabilecekleri, sorumlulukları ele alınarak kentsel dirençliliğin ölçümünde kullanılacak değişkenler tanımlanarak yerel yönetimlerce kentsel düzeydeki tehlikeleri, riskleri en aza indirecek politika önermelerinde bulunulacaktır.

55 Dr., Çukurova Üniversitesi Kamu Maliyesi, e-mail: ismailgunes@cu.edu.tr

56 Dr., Maltepe Üniversitesi Uluslararası Ticaret Ve Lojistik, e-mail: atiyetumenatur@maltepe.edu.tr

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE KIRIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Ceren ERCOŞKUN⁵⁷

Özet

Günümüz kentleşme politikaları kentleri; üretimden daha kopuk, büyük oranda inşaata ve tüketime dayalı bir ekonomik düzenin içerisinde konumlandırırken bu durum eşitsizlikleri derinleştirip, kırsal alanların tahribatını da arttırmaktadır. İnşaat odaklı kentleşme kurgusu, kırsal alanları tüketip üretim potansiyelini zayıflatırken, gıda krizi her geçen gün boyutu artan ve yaşamı tehdit eden bir soruna dönüşmektedir. Artan nüfusun sağlıklı ve dengeli bir şekilde beslenebilmesi için sağlıklı gıdaya ulaşabilmesi önemli bir sorun haline gelecektir.

Diğer önemli bir kriz ise zaten dünyanın yüzölçümü ile karşılaştırıldığında miktar olarak çok az olan verimli tarım topraklarının yaşayacakları çöküntüdür. Burada çöküntüden kasıt değerli bir kaynağın amacı dışında kullanılarak yok edilmesi veya geri dönülemez şekilde tahrip edilmesidir. Ekolojik ve verimli alanların tahribatı, salgınları da tetiklemiştir. Sürdürülebilir çevrede doğaya dönüş adı altında hobi bahçeleri ve bununla gelen illegal yapılaşma krizi derinleştirmektedir. Kırsal alanların biçimleri ve kullanımları yeniden değiştirilmiş, ekosistem ve biyoçeşitlilik tehdit altına girmiştir.

Bu bildirinin amacı dünyada ve Türkiye'de kırım sürdürülebilirliğini tartışmaktır. Boş zamanların değerlendirilmesi, ikinci konut veya haftasonu evi arzı, yoğun kent yaşamından hoşnutsuzluk ve yaşam kalitesi yüksek kırsal çevrede yaşama isteği, toprağa yakınlaşmak kırı soylulaştırmaya başlatan etmenlerdir. Özgün dokusu ve doğası olan yerler, yüksek gelir gruplarınca alınmaya başladığında kırsal soylulaştırma ve köylünün yerinden edilmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Turizm baskısı yaratılan köyler oluşmaktadır. Bildiride, Dünyada İngiltere, İrlanda, ABD, Yunanistan vb. pek çok ülkede bu konu örneklenmektedir. Türkiye'de ise Ankara, Bursa, Çanakkale vb. pek çok yerde başlayan bu olgunun, kriz sürecinde düzeyinin tespiti yapılmaktadır. Öncelikle kırsal alanlarda meydana gelen kırsal soylulaştırma olgusu üzerine detaylı bir literatür taraması yapıldıktan sonra Dünya'da ve Türkiye'de meydana gelen

57 Öğr.Gör., Gazi Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Görevlisi, e-mail: cerencoskun@gmail.com